Aadressiandmete käsiraamat

Downloaded 05.10.2026

Viimati uuendatud 22.08.2025

Sisukord

17. Maaüksuse lähiaadress **3**
17.1. Maaüksuse lähiaadressi (sh nime) muutmine **5**
17.2. Kinnistu nimi ei ole koha-aadressi osa **6**
17.3. Juurdelõigete adresseerimine **7**
17.4. Maaüksuste kohanimed **8**
17.5. Maaüksuse kohanime liigisõnad **9**
17.6. Vana kirjaviis maaüksuste kohanimedes **10**
17.7. Maaüksuste nimede rändamine **10**
17.8. Maaüksuste nimede nummerdamine **11**
17.9. Nimetuuma kokkukirjutus **12**
17.10. Hoonestatud maaüksused **13**
17.11. Parkide ja haljasalade maaüksused **13**
17.12. Avalike teede maaüksused **14**
17.13. Riigimaanteede maaüksused **15**
17.14. Liikluspinna nimega teedest **17**
17.15. Riigimaanteede maaüksuse nime näiteid **17**
17.16. Ristmikud **19**
17.17. Teede laiendamise maaüksused **19**
17.18. Kohaliku tee maaüksused **20**
17.19. Liikluspinna maaüksus **21**
17.20. Teed ja liikluspinnad väikekohas **23**
17.21. Kergliiklusteed, jalgteed, kõnniteed **24**
17.22. Majadevahelised juurdepääsuteed **25**
17.23. Riigile kuuluvad metsamaad **27**
17.24. Karjäärid **32**
17.25. Veekogude maaüksused **33**
17.26. Veeteede navigatsioonimärkide maaüksused **34**
17.27. Raudtee maaüksused **36**
17.28. Rail Baltica kiirraudteemaaüksused **38**
17.29. Riigipiiriäärsed maad **40**
17.30. Gaasirajatiste maaüksused **40**
17.31. Päikesepaneelide maaüksused **42**

17. Maaüksuse lähiaadress

Maaüksuse lähiaadress on kas:

1. maaüksuse nimi (nt *Raja; Oru laut; Kase tänav L2; Raja-Kulla tee T4; Juurdeveo raudtee R2; Paikuse metskond 19; Tallinna-Tapa 112-115,8 km);*
2. liikluspinna nimi koos liikluspinna liigisõnaga, millele lisatakse krundinumber (*Kuuse tn 7*);
3. väikekoha olemasolul väikekoha nimi koos väikekoha liigisõnaga, millele lisatakse krundinumber (*Vikerkaare väikekoht 26*);
4. kui väikekoht sisaldab liikluspinda, siis väikekoha nimi koos liigisõnaga ja liikluspinna nimi koos liigisõnaga, millele lisatakse krundinumber (*Kaasiku väikekoht, Urva tee 3*).

Aadressi erilisandi puhul (numberlisandi ja tähtlisandi) on ADS määruse **avaneb uues vahekaardis§ 16 lõike 7 kohaselt võimalikud järgmised kombinatsioonid:**

1. araabia number (näiteks Kase tn 22; Kaasiku väikekoht 8);
2. araabia number ja sellele vahetult järgnev väiketäht – kasutatakse, kui vabu järjestikuseid numbreid ei ole selles piirkonnas otstarbekas määrata (näiteks Kase tn 2 ja Kase tn 4 on määratud ja nende vahele moodustatakse veel kaks maaüksust Kase tn 2a ja Kase tn 2b);
3. araabia number ning sellele vahetult järgnevad kaldkriips ja araabia number – kasutatakse, kui maaüksusel asub liithoone (näiteks paarismaja, ridaelamu, kärgelamu, vaipelamu, ridagaraaži) sektsioon (näiteks viis maaüksust, millel igaühel on üks ridaelamu sektsioon: Pärna tn 7/1; Pärna tn 7/2; Pärna tn 7/3; Pärna tn 7/4 ja Pärna tn 7/5;);
4. araabia number ning sellele vahetult järgnevad väiketäht, kaldkriips ja araabia number – kasutatakse, kui maaüksusel asub liithoone sektsioon (näiteks kaks maaüksust, millel kummalgi on üks paarismaja sektsioon: Tamme tn 8a/1, Tamme tn 8a/2);
5. araabia number ning sellele vahetult järgnevad kaldkriips, araabia number ja väiketäht – kasutatakse, kui maaüksusel asub liithoone sektsioon ja välja on antud nii araabia numbrid kui ka eristavate numbrite järjestikused vahemikud ning teiste aadressiobjektide ümber numereerimine ei ole otstarbekas (näiteks olemasolevad garaažiboksid Sarapuu tn 15/1 ja Sarapuu tn 15/2 ehitatakse ümber neljaks boksiks ning igale boksile moodustatakse omaette maaüksus Sarapuu tn 15/1, Sarapuu tn 15/1a, Sarapuu tn 15/1b, Sarapuu tn 15/2);
6. araabia number ning sellele vahetult järgnevad väiketäht, kaldkriips, araabia number ja väiketäht – kasutatakse, kui maaüksusel asub liithoone sektsioon ja välja on antud nii araabia numbrid kui ka eristavate numbrite järjestikused vahemikud ning teiste aadressiobjektide ümber numereerimine ei ole otstarbekas (näiteks olemasolevad garaažiboksid Vahtra tn 26a/1 ja Vahtra tn 26a/2 ehitatakse ümber neljaks boksiks ning igale boksile moodustatakse omaette maaüksus Vahtra tn 26a/1, Vahtra tn 26a/1a, Vahtra tn 26a/1b, Vahtra tn 26a/2);
7. maaüksuse nimele vahetult järgnev kaldkriips ja araabia number – kasutatakse, kui hajaasustuses oleval maaüksusel, mida ei adresseerita liikluspinna ega väikekoha järgi, asub liithoone sektsioon (näiteks kaks maaüksust, millel on paarismaja sektsioonid: Sireli/1 ja Sireli/2). Sellist adresseerimist saab kasutada ka juhul, kui maaüksusel asub mitu unikaalaadressi nõudvat hoonet.

Ruumiandmete seaduse kohaselt võib tiheasustusalal ja kompaktse asustusega ehk *unikaalaadressi kohustusega alal* asuvatele maaüksustele, mis ei ole hoonestatud ja mida ei hoonestata, ning hajaasustuse maaüksustele lähiaadressiks määrata nime.
Kohanimeseadusega avaneb uues vahekaardiskehtestati alates 2013. a 1. juulist üldnõue, et **maaüksused**

on kohanimekohustusega objektid. Samas loetletakse § 4 lõikes 3 kohe suur hulk erandeid.

Maaüksus ei ole kohanime kohustusega kui:
1) see on adresseeritud aadressikoha järgi;
2) see on moodustatud tehnilise objekti teenindamiseks;
3) sellel ei paikne adresseerimist vajavaid objekte;
4) see ei moodusta iseseisvalt kasutatavat kinnisasja.

Kui maaüksusele määratakse lähiaadressiks nimi, siis peab see üldjuhul vastama kohanime nõuetele ja ka need maaüksuste nimed, mis ei ole kohanimed, peavad vastama kõigile õigekirjareeglitele.
Toome veel kord ära tähtsamad koha-aadressile kehtivad nõuded koos näidetega.

- Maaüksuse nimi peab üldjuhul olema ainsuse omastavas käändes, välja arvatud maatüki või sellel paikneva objekti liiki märkiv liigisõna (nt *alajaam*, *sadam*, *mets*, *park*, *tänav* vms). Näiteks: *Niidu*, *Ülase*, *Alajaama*, *Mänguväljaku*, *Kuke talu* (*talu* on juurdemõeldav liigisõna ja seda ametlikus koha-aadressis määrata ei tohi, seega tuleb see ametlikest koha-aadressidest kõrvaldada), *Keskuse alajaam*, *Rummu karjäär*, *Suislepa pumbamaja*, *Kulgu sadam*, *Krookuse tänav* (samanimelise liikluspinna teenindamiseks vajalik maaüksus). Omastava käände nõude osas esineb siiski ka mõningaid erandeid vt lähemalt peatükist "**16.3. Nimetuum või liigisõna ei ole õiges käändes**"
- Kui objekti liiki märkiv sõna ongi maaüksuse nimi, siis peab see olema omastavas käändes. Näiteks: *Soolalao*, *Sadama*, *Sauna*, *Puurkaevu*, *Karjääri*.
- Maaüksuse nimena soovitame lühimat nimevarianti, näiteks loobuda võimaluse korral asustusüksuse nime kordamisest. Näiteks Kärstna külas asuv *Kärstna pumbamaja* nimeline maaüksus võiks olla *Pumbamaja*.
- Maaüksuse nimi ei või sisaldada liikluspinna liigisõna lühendit ega ka muid lühendeid. Maaüksuse nimekuju peab selgelt eristuma liikluspinna (või ka väikekoha) nime järgi määratavast lähiaadressist. Näiteks: *Sinilille üldmaa* (mitte *Sinilille AÜ üldmaa*).
- **Lühendite kasutamine ei ole lubatud ka liikluspinda teenindava transpordimaa korral, millele määratakse nimi.**
- Katastriüksuse nimes ei soovita me kajastada juriidilise isiku nime, sest omandiõigus võib muutuda. Ka objekti funktsiooni määramine objekti nimeks võib probleeme tekitada, sest seegi võib ajas muutuda. Näiteks: *AS Sakala Saeveski* ei sobi katastriüksuse nimeks, küll aga sobib *Sakala saeveski*.
- Aadressikoha (liikluspinna või väikekoha) nime ja liigisõna ning krundinumbri vahele jäetakse üks tühik. Näiteks: *Tamme tee 2*, *Pikk tn 10*, *Porgandi AÜ 28*.
- Maaüksuse lähiaadressis võib kasutada tähtlisandina eesti-ladina tähestiku väiketähte, mis järgneb numbrile tühikuta. Näiteks: *Tamme tn 28a*.
- Maaüksuse lähiaadressis kirjutatakse üldjuhul liikluspindade ja väikekohtade liigisõnad täielikult välja, erandiks on järgmised liikluspindade punktita väiketähtlühendid:
  mnt – maantee
  pst – puiestee
  tn – tänav
  ja väikekohtade puhul liigisõna *väikekoht* lühend on *vkt (Kaasiku vkt 26)* ning lubatud on ka punktita suurtähtlühendid:
  AÜ – aiandusühistu
  SÜ – suvilaühistu
  GÜ – garaažiühistu

Näiteks: *Pärnu mnt 14*, *Kapa SÜ 5*.

- Kui aadress on määratud liikluspinna või väikekoha nime järgi nii, et liigisõna on õigusaktis pikalt välja kirjutatud (tänav, puiestee, maantee, aiandusühistu, garaažiühistu, suvilaühistu), siis ei ole see viga ja katastriüksusele aadressiandmete süsteemi menetlusrakenduse kaudu lähiaadressi sisestamisel lühendab infosüsteem liigisõna ühtlustamise käigus ikkagi. Seega loetakse lühendatud ja lühendamata koha-aadress võrdseks.
  Näiteks kui omavalitsuse korralduses on kirjutatud ***Nõlva tänav 1***, siis see lähiaadress normitakse ja kirjutatakse *Nõlva* ***tn 1***. ADS-i määruse alusel on tänava nimest ja erilisandist koosneva katastriüksuse lähiaadressis liigisõna *tänav* ja selle lühend *tn* võrdsed. Sama toimub ka pühendusnimede korral – isiku nime kandva tänavanime võib üldjuhul lühendada, kuid seda ei pea tegema, sest lühike ja pikk nimekuju loetakse võrdseks. Näiteks: ***A***. *Adamsoni* ***tn*** *5* = ***Amandus*** *Adamsoni* ***tänav*** *5* = ***Amandus*** *Adamsoni* ***tn*** *5*. Samas tänavat ennast teenindava maaüksuse puhul ei tohi ühtki lühendit kasutada: *Amandus Adamsoni tänav L1*.
- Tiheasustuses ja kompaktse hoonestusega alal tuleb määrata hoonestatud või hoonestamisele kuuluvate katastriüksuste lähiaadressid liikluspindade või väikekohtade nimede järgi.
- Hoonestamata ja hoonestamisele mittekuuluvatele maaüksustele võib tiheasustuses ja kompaktse hoonestusega alal samuti määrata liikluspinna või väikekoha järgse aadressi, kuid tavaliselt määratakse sellistele üldkasutatavatele maaüksustele siiski nimi. Näiteks: *Sõpruse park*, *Kaarlimäe haljasala*, *Linnamäe puhkeala* jmt. Lubatud on ka lisada eristav lisand. Näiteks *Raja park P3; Mustajõe kaldaala V2*. Eristuv lisand on vajalik juhul, kui nt park paikneb mitmel maaüksusel.
- Kui tiheasustusse jääb eraomandis olev metsa või põlluga hoonestamata ja hoonestamisele mittekuuluv maaüksus, siis sellistele maaüksutele nime määramisel saab lähtuda samadest soovitustest, mis kehtivad hajaasustuses analoogsete maaüksuste adresseerimisel, küll aga tuleb tiheasustuses tagada aadressi unikaalsus. Kahe samanimelise maaüksuse puhul näiteks *Rajamets M1 ja Rajamets M2*.
- Tiheasustuses olevad pumbajaamad, alajaamad ja muud tehnilised objektid, mis on hoonestatud, tuleb samuti adresseerida samuti liikluspinna nime järgi, sest näiteks kiirreageerimist vajavas olukorras võib see osutuda kohalejõudmise seisukohalt otstarbekamaks.

Viimati uuendatud 20.12.2022

17.1. Maaüksuse lähiaadressi (sh nime) muutmine

Omavalitsus peab tagama, et koha-aadressid vastaksid nõuetele. Seega eelkõige tuvastab muudatusvajaduse ja algatab koha-aadressi muutmise omavalitsus, pöördudes maaüksuse omaniku poole.

Ka omanik saab algatada katastriüksuse nime muutmise, esitades selleks omavalitsusele avalduse. Kui omaniku soovitav uus koha-aadress (sh nimi) on nõuetele vastav, siis määrab omavalitsus katastriüksusele uue koha-aadressi. Omavalitsus peab vastava muudatuse esitama aadressiandmete menetlusrakenduse kaudu Maa- ja Ruumiametile. Kui andmed on korrektsed, jõustatakse kanne ning need andmed kantakse automaatselt ka maakatastrisse ja kinnistusraamatu registriosa esimesse jakku, ilma et omanik peaks selleks midagi tegema või mingeid kulusid kandma.

Ehitisregistris registreeritud hoonete koha-aadresside muudatusi saab omavalitsus teha samuti ADS-i menetlusrakenduse kaudu. Kui omavalitsus teeb muudatused ehitisregistri (EHR) kaudu, siis on menetluskäik mõnevõrra pikem ja tülikam.

Alates 2014. aasta oktoobrist saab omavalitsus teha ADS-i menetlusrakenduses nii katastriüksuse koha-aadressi kui ka sellel asuvate hoonete aadresside muudatused, sõltumata sellest, kas tegu on EHR-is registreeritud või registreerimata hoonega. ADS-i seisukohast ei ole oluline, kas hoone andmed on EHR-i kantud või mitte, kuid soovitame kindlasti omavalitsustel kõigi hoonete andmed ka EHR-i kanda.

Ruumiandmete seaduse kohaselt peavad kõigi hoonete andmed olema ADS-is ja kui neid ei ole ADS-i sisestatud, siis juhib Maa- ja Ruumiamet sellele omavalitsuse tähelepanu, aidates igati andmete kvaliteedi tagamisele kaasa.

Viimati uuendatud 12.01.2023

17.2. Kinnistu nimi ei ole koha-aadressi osa

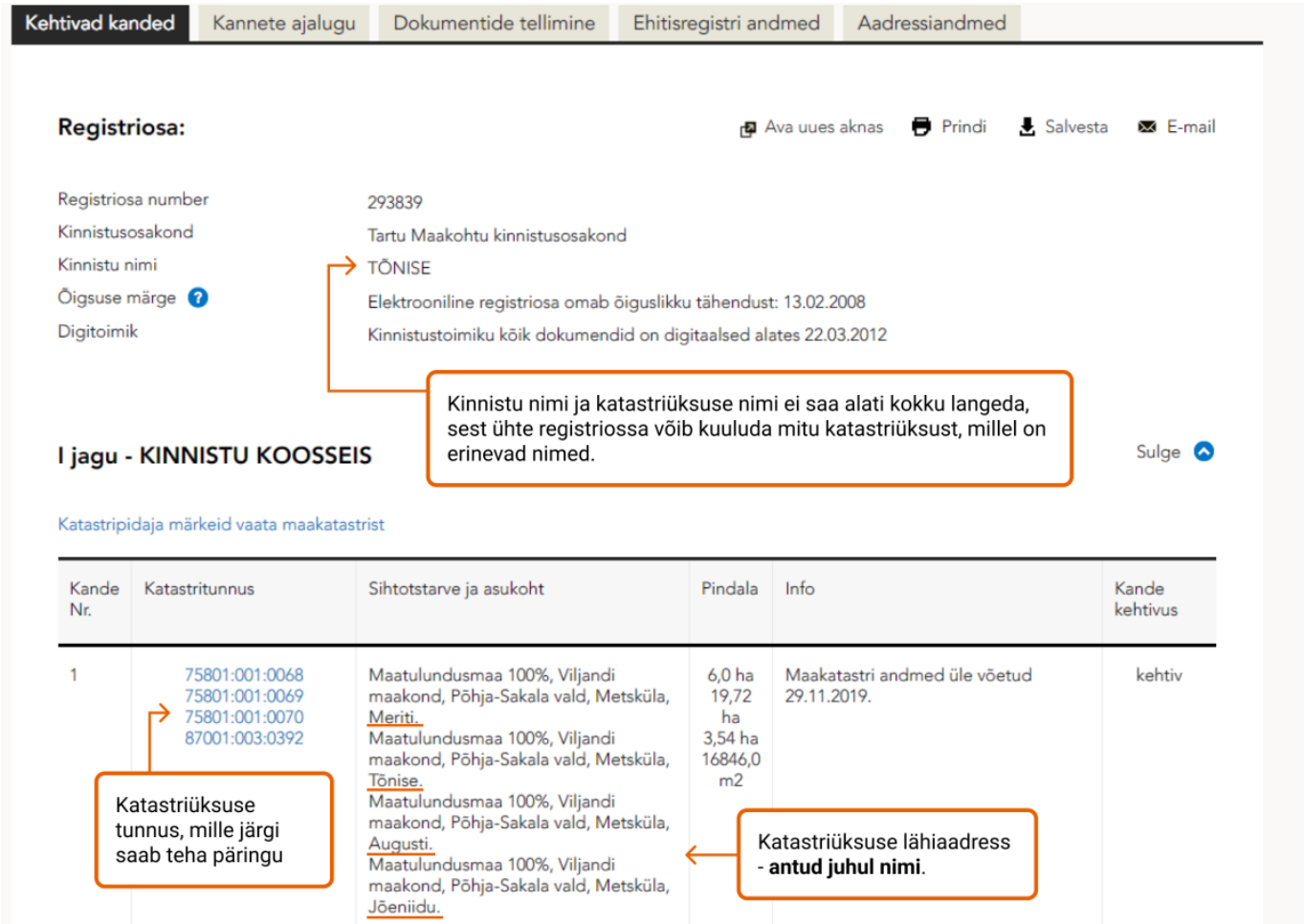
Oluline on, et kõik koha-aadresside ja kohanimedega tegelevad osapooled saaksid valdkonna mõistetest ühtemoodi aru. Seepärast käsitleme kinnistu nime mõistet põhjalikumalt.

Kinnistu nimi võib langeda kokku katastriüksuse nimega, kuid ei pruugi. Koha-aadressi saab anda ainult aadressiobjektile (aadressiobjekt on maaga seotud objekt, näiteks tänav, hoone, maaüksus jmt). **Kinnistu (registriosa) ei ole aadressiobjekt, kuigi sellel võib olla sama nimi mis katastriüksusel.** Kinnistu registriosa koosseisu võib kuuluda palju katastriüksusi ja igalühel neist võib olla erinev koha-aadress (sh nimi). Aadressiandmete süsteemis ei kasutata kinnistu ega kinnistu nime mõisteid ja seepärast tuleb hoolikalt jälgida, **mida igal konkreetsel juhul mõeldakse, kui räägitakse kinnistu nimest**.

Kinnistu nimi on kuni 2013. aasta 1. juulini kantud kinnistusraamatu registriosa pealkirja ossa (vt allolevat pilti). Alates nimetatud kuupäevast saab kinnistu nime kinnistusraamatus registriosa pealkirja osas **muuta üksnes tühjaks ja seda saab teha omanik** oma avaldusega, mis tuleb esitada kinnistusraamatu pidajale (kontaktandmeid vt **https://www.just.ee/kohtud-ja-oigusteenused/registrid/kinnistusraamat**). Avaldus peab olema notariaalselt kinnitatud või digitaalselt allkirjastatud. **Katastriüksuse lähiaadress (sh nimi)** kantakse aga maakatastrisse ja sealt kandub see omakorda kinnistusraamatu **registriosa esimesse jakku (sisu ossa)**. **Katastriüksuse koha-aadressi** (sealhulgas **nime**) muutmist on kirjeldatud eelmises peatükis (**"17.1. Maaüksuse lähiaadressi (sh nime) muutmine"**). Koha-aadressi (sh maaüksuse nime) määraja on kohalik omavalitsus.

Inimese aadressiks rahvastikuregistris tuleb määrata aadress, mis on antud aadressiobjektile (hoonele, hooneosale või katastriüksusele). Kinnistu ei ole aadressiobjekt, seega kinnistusraamatu registriosa nime (nimetatakse ka kinnistu nimeks) ei või võtta aluseks isiku aadressi määramisel, tuleb vaadata registriosa esimeses jaos olevat aadressi.

Toome ühe näite.
Kinnistusraamatu pidaja on registreerinud kinnistu registriosa nr 293839 koosseisu esimese jao andmed:

Nagu näha, on kinnistu nimeks registreeritud **Tõnise**, samas kui registriosa koosseisus on neli katastriüksust: Meriti, Tõnise, Augusti ja Jõeniidu.

Kokkuvõtteks: koha-aadressi osaks on lähiaadress (hajaasustuses on see enamasti maaüksuse nimi). **Maaüksuse nimi võib kokku langeda kinnistusraamatus oleva kinnistu nimega, kuid ei tarvitse.** Kinnistusraamatu registriosa koosseisu võib kuuluda mitu katastriüksust erinevate koha-aadressidega, seega kinnistu nime ei saa kasutada koha-aadressi ega kohanime tähenduses. Kui kinnitu nimi tekitab segadust, siis on otstarbekas see tühjaks muuta (seda saab teha omanik oma avaldusega).

Viimati uuendatud 12.01.2023

17.3. Juurdelõigete adresseerimine

Maareformiseaduse § 22^3 lõike 12 alusel oli maaomanikel teatud tingimustel võimalik olemasoleva maaüksusega piirnevat maad juurde erastada. Samuti on muude maakorraldustegevuste käigus tekkinud erinevaid väikeseid juurdelõikeid olemasolevatele maaüksustele. Sellised juurdelõiked on otstarbekas liita põhimaatükiga. Kui liitmist ei ole aga tehtud, siis on ka neid, sageli väikeseid ja ribaja kujuga maaüksusi, vaja kuidagi adresseerida.

Soovitame määrata sellistele ribadele eraldi koha-aadressi, mis erineb põhitüki aadressist täiendi (erilisandi või eristava lisandi) poolest. Võib määrata ka nime, mis peab sisaldama põhitüki (st katastriüksus, mille juurde riba kuulub) lähiaadressi täiskujul ja millele lisatakse sõna *juurdelõige*. Juhul kui maaüksus asub tiheasustuses, on eraldi lähiaadressi määramine kohustuslik, hajaasustuse puhul võib juurdelõigetel lähiaadress puududa.

Näiteks katastriüksus, millele tahetakse riba juurde erastada, kannab lähiaadressi *Metsa tn 1*. Soovitame selle juurde kuuluvale väikesele maaüksusele (ribale) määrata lähiaadressiks *Metsa tn 1a* (s.o liikluspinnajärgne lähiaadress) või *Metsa tänav 1 juurdelõige* (s.o maaüksuse nimi).

Arvestama peab sellega, et maaüksusele võib tiheasustuses või kompaktse hoonestusega alal määrata nime üksnes hoonestamata üksuse korral. Lisaks võib hajaasustuses unikaalaadressi mittenõudva maaüksuse korral lähiaadressi määramata jätta. Samas võib määrata ka nime.

Vahel küsitakse, miks ühe maaüksuse nimes (lähiaadressis) võib tänav olla lühendatult *tn*, aga teises peab olema pikalt *tänav* välja kirjutatud. Vastuseks saame öelda, et näiteks *Metsa tn 1a* on liikluspinna järgi määratud lähiaadress, kuid *Metsa tänav 1 juurdelõige* on käsitletav maaüksuse nimena. Need on erinevate struktuuridega lähiaadressi variandid (vt lisaks peatükki **„7.5. Lähiaadress”**).

On veel paar asjaolu, mida juurdelõigete adresseerimisel tuleb tähele panna. Juurdelõigetele ei või määrata paralleelaadressi kujul *Metsa tn 1 // Juurdelõige* ega *Metsa tn 1 // Juurdelõike*, sest lähiaadressiga *Metsa tn 1* katastriüksus on juba olemas ja seda aadressi ei või anda teisele katastriüksusele. Paralleelaadresside lisamine ei ole lahendus unikaalaadressi nõude täitmise seisukohast. Teisisõnu peab unikaalsuse tagamiseks olema unikaalne iga määratud aadress. Kui näiteks ühele maaüksusele on määratud lähiaadressiks *Juurdelõike* või *Juurdelõige*, siis ei tohi seda samas asulas ühegi teise katastriüksuse nimeks määrata.

Viimati uuendatud 12.01.2023

17.4. Maaüksuste kohanimed

Maaüksusele ei pea kohanime määrama, piisab, kui määratakse koha-aadress. Juhul kui maaüksusele kohanimi määratakse, peab see vastama **kõigile kohanimele esitatavatele üldnõuetele.** Kui piirdutakse koha-

aadressi määramisega, võib see sisaldada ka numbreid ja mõningaid lühendeid (erilisandeid ja eristavaid lisandeid), mis on kohanimede puhul keelatud.

Maaüksusele kohanime määramisel tuleb küll järgida kohanime määramise üldreegleid, kuid näiteks avalikustamise nõue sel puhul ei kehti.

Maaüksuse puhul on kohanimi ühtlasi lähiaadress ning eraldi õigusakte ja asendikaarte kohanimeregistrile esitama ei pea.

Maaüksuse aadressiandmed esitatakse aadressiandmete menetlusrakenduse kaudu ADS-i haldussüsteemi analoogselt teiste maaüksuste, hoonete ja hooneosade koha-aadressidega.

Kuna üldnõuded kohanimedele on juba eelnevates peatükkides piisavalt hästi lahti kirjutatud, siis ei hakka siin kõike kordama, kuid järgnevalt toome ära mõned maaüksuse kohanimedele kehtivad olulised nõuded, millele tasub eraldi tähelepanu pöörata.

Viimati uuendatud 26.04.2022

17.5. Maaüksuse kohanime liigisõnad

- **Kohanimede eestikeelsuse kindlakstegemise korra** § 3 lõike 3 kohaselt peab **kohanimi, sh maaüksuse nimi olema omastavas käändes** (nt *Niidu*, *Ülase*, *Kuke*), välja arvatud maatüki või sellel paikneva **objekti liiki märkiv liigisõna** (nt, *sadam*, *mets*, *park*, *tänav* vms). Vt. erandite kohta peatükist: **"16.3. Nimetuum või liigisõna ei ole õiges käändes".** Eelnimetatud säte on sõnastatud järgmiselt: *Kui nimetuum on liigisõnast lahku kirjutatud ega ühildu sellega käändes, siis peab nimetuum lõppema vokaaliga nii, et tal on tegeliku või mõeldava eesti omasõna omastava käände kuju.* Seega maaüksuse nimi ei pea otseselt midagi tähendama. Sageli on nimed tuletatud isikunimedest või nt vanemast keelepruugist pärit sõnad või murdesõnade tuletised, kuid ka sellised sõnad peavad vastama keelereeglitele (nt Hansujürna, Jakabi, Sõeru).
- **Erandina** võib esineda ka kohanimesid, mis on **kohakäändelised** (alale-, alal-, alat-, sisse-, sees või seestütlevas käändes). Sellised nimed on väga haruldased, kuid seda väärtuslikumad (näiteks Saarepealti) Sellseid erandeid tuleb ette ka juhul, kui nimele on lisatud mitte eesliide, vaid järelliide (näiteks Päralde-Eest, Allika-Alt, Allika-Ülalt).
- Liigisõna nimetavas käändes esitamist peetakse **heaks kohanimetavaks**.
- Lisaks tuleb lähtuda ka **eesti kirjakeele üldreeglitest** ning vahet teha liigisõnadel, mis märgivad **maa-ala** (nt *mets*, *põld*, *haljasala* jne) ja **muid objekte**, mis maaüksusel asuvad (nt *laut*, *alajaam* jne).
- Objekti liiki märkiv sõna **saaks** eesti keele reeglite järgi tinglikult olla **omastavas** käändes üksnes juhul, **kui see ei märgi maa-ala**.
- Samas märgime, et **liigisõnade omastavas** käändes esitamine on sama **ebaotstarbekas**, kui kirjutada näiteks peatuse sildile *Kunstiülikooli*.
- Kui maaüksuse nimeks ongi mõni **liigisõnana tuntud sõna** (nt *Metsa*, *Põllu*, *Lahe*, *Soo*), lähtutakse ikka arusaamast, et **tegu on nimega (kohanime tuumaga)**, st kasutatakse **suurt tähte ja nime vorm**

on omastav (sest liigisõna *maaüksus* vms on juurdemõeldav).

- Seega - kui nimele lisatakse liigisõna, mis kirjutatakse nimetuumast lahku (näiteks sekundaarnimede korral), siis tuleb see eesti õigekirjareeglite kohasel kirjutada **väikese tähega** (seega õige on *Oru alajaam*, mitte *Oru Alajaam*).
- Kuna maaüksuse ja maaüksusel paikneva ehitise kasutusotstarve ajas muutub, siis **soovitame ühte järgmistest**:
    - muuta maaüksuse nime vastavalt objekti uuele kasutusotstarbele (funktsioonile) – seda juhul, kui kasutusotstarve on tõenäoliselt pikemat aega püsiv (püsivaks võib lugeda näiteks pühakodasid, parke, surnuaedu, veekogusid, mägesid jm);
    - määrata maaüksusele nimi, milles ei tooda välja objekti kasutusotstarvet – seda juhul, kui funktsioon on pigem ajutist laadi. Samuti soovitame arvestada, milliseid kasutusfunktsioone või juriidilisi üksikasju on mõistlik koha-aadressis üldse kajastada. Näiteks see, et maaüksusel asub sihtkaitsevöönd või mõni muu kasutuspiirang, ei tingi vajadust seda asjaolu koha-aadressis kajastada.

Viimati uuendatud 05.01.2023

17.6. Vana kirjaviis maaüksuste kohanimedes

Kirjaviisist on juttu peatükkides **„11.6. Kohanime õigekirjutus”**, **„11.7. Kirjaviis”**, **„11.8. Vana kirjaviisi reeglid”** ja **„11.9. Kuidas vana kirjaviisi ära tunda?”**.

Üldreeglina kehtib see, et vanas kirjaviisis nimesid tuleb parandada kohapealse häälduse kohaselt.

- Näiteks *Sabbariko* > *Sabariko* ~
  Sabariku; Nottisauna > *Notisauna; Niggula* > *Nigula; Otti* > *Oti; Pedikarle* > *Peedikaarle*.

Keelevead: vana kirjaviis; nime tavakuju; ümberkirjutusvead, mis on tekkinud juba 1930. aastate skeemilisel katastrikaardil; eristava täiendsõna kirjutamine eraldi, mitte sidekriipsu abil.

Nimekirjutusvead võivad olla pärit veelgi vanemast ajast, näiteks kui revisjonikirjutaja (kes oli sageli taani, saksa, vene või muu võõra päritoluga või vastavas keeles hariduse saanud) on pidanud vajalikuks teha nimedesse mugandusi, mis on tema emakeelele (või haridusele) omased. Esialgse nime taastamine võib mõnel juhul olla võimatu, sest nimi on tänaseks juba liiga palju moondunud. Ainus, mida sel juhul teha saab, on vähemalt kirjutada nimi tänapäevaste keelereeglite järgi.

Viimati uuendatud 05.01.2023

17.7. Maaüksuste nimede rändamine

Maaüksusele, mille sisse jäävad vana, tuntud nimega talukoha hooned, on pandud uus, sageli väljamõeldud nimi, sest
a) vana nimi on juba määratud õigusjärgsele omanikule tagastatud hooneteta maatükile;
b) vana nimi on juba määratud enne nõukogude aega nn ematalust jagatud katastriüksusele või ematalust välja ehitatud tol ajal kinnistamata majapidamisele, mille katastrisse kandmisega on nüüd ette jõutud;
c) omanikule pole vana nimi meeldinud;
d) omanik on oma esivanemate talu nime teise kohta üle kandnud.
Esineb ka juhtumeid, kus maakorraldaja on lausa soovitanud taluhoonete juurde maa erastajale võtta uus nimi, kuigi samanimelisuse probleemi ei ole.

Sellisel puhul soovitame siiski taastada nimi tema endisesse asukohta (endise talu hoonestatud maaüksusele). Endise talu lahustükid võivad saada sama nime kas hargtäiendiga või mõne uue nime. Samas on hea lahendus ka see, kui endine hoonestatud taluosa saab hargtäiendiga vana nime (nt Vana-Otsa). Oluline on püüda endisaegsed nimed taastada nende põlises asukohas ja mitte lasta neid hävida ega teise kohta rännata.

Viimati uuendatud 26.04.2022

17.8. Maaüksuste nimede nummerdamine

1990. aastatel alanud maareformi käigus nummerdati suur hulk tagastatud maaüksustest (nt *Raja 1*, *Raja 2, Toomnga I, Toominga II* jne). Seda juhtus eriti sageli siis, kui ühele talule oli mitu pärijat, kes kõik said sellest tükikese.

Ka 1919. aastal alanud maareformi ajast tekkis hulgaliselt kinnistuid, kus ühe küla mitme kinnistu nime eristabki ainult number. Tol ajal jagunenud talud või ühe küla talud eristuvad sageli ka juba vanades dokumentides ainult numbri poolest. Seega maaüksuste nimede numbritega eristamine oli laialt levinud nii eelmise sajandi alguses kui ka lõpus.

Hea kohanimetava ega ka kohanimeseaduses sätestatud põhimõtted ei soosi tänapäeval enam sellist nummerdamist. Lahendusena soovitame leida nimedele kas sõnalisi hargtäiendeid või määrata täiesti uusi nimesid (vt lisaks peatükki **„11. Kohanimele esitatavad nõuded”**).
Alates 1. juulist 2013 on hoonestatud maaüksuste (talude) nummerdamine hajaasustuses kohanimeseadusega keelatud. Numbrite kasutamine maaüksuste nimedes on reguleeritud **ADS-i määruse avaneb uues vahekaardis** § 16.

ADS määruse § 16 lõikes 1 sätestatakse hoonestamata ja hoonestamisele mittekuuluva maaüksuse nimes kasutada lubatud eristavad lisandid. Üheks eristavaks lisandiks võib olla üks suur täht ja sellele järgnev araabia number. Näiteks soovitame kasutada järgmisi tähti:

L – liikluspinnad (nt Kase tänav L2);

T – teeregistris olevad riigimaanteed ja teised teed, mis ei ole samas lõigus liikluspinnad (nt Raja-Kulla tee T4);

J – juurdesõidud (nt Kose-Aru tee J1);

R – raudteed (nt Juurdeveo raudtee R2);

V – veekogud (nt Pärnu jõgi V4);

P – pargid (nt Võhma park P3).

Eeltoodud tähtede kasutamine on soovituslik. Eelkõige on oluline, et omavalitsuse siseselt kasutatakse ühesuguseid tähti samalaadsete objektide puhul. Juhul kui omavalitsus on senini kasutanud süsteemitult erinevaid tähti või pole seesuguseid objekte varem adresseerinud, siis on soovitav kasutada seletuskirjas toodut.

Sama paragrahvi lõikes 3 on reguleeritud **erand**, kus eristava lisandi asendamine sõnaga on lubatud. Seda võib teha ainult liikluspinna maaüksusel, kus eristava lisandi *L* võib asendada sõnaga *lõik* ning muutes kohanime liigisõna omastavasse käändesse (näiteks Kase tänava lõik 2, Pika tänava lõik 3).

Lõikes 4 on reguleeritud raudtee maaüksuste nimesid. Nimelt võib raudtee maaüksuste nimes eristava lisandina kasutada piketaaži tähistavaid numbreid või numbrivahemikke ja nendele järgnevat lühendit *km* (näiteks Tallinn-Lelle-Pärnu 50 km; Tallinna-Tapa raudtee 112-115,8 km). Nimelt kui raudtee maaüksuse nimes ei kasutata liigisõna (raudtee), on kohtade nimed algkujul: Tallinn-Lelle-Pärnu 50 km. St „Tallinn“ on nimetavas käändes. Kui aga lisandub liigisõna, siis peab kohanime käänama: Tallinna-Tapa raudtee 112-115,8 km. Selles näites siis „Tallinna“. Enamik Eesti kohanimesid on omastava käände vormis ja see nüanss ilmnebki peamiselt Tallinna näitel. Eelnõu kohaselt kirjutatakse edaspidi piketinumbrite vahele mõttekriipsu asemel sidekriips. Piketti tähistav number võib sisaldada koma. Piketinumbrite vahele kirjutatakse sidekriips. Raudtee nime ja esimese piketi numbri ning viimase piketi numbri ja lühendi *km* vahele jäetakse tühik. Algus- ja lõpp-punkti tähistava kohanime vahel oleva sidekriipsu ees ja järel tühikuid ei kasutata, samuti on hargtäiendi ja nimetuuma vahel sidekriips tühikuteta. Tühikud peavad olema sidekriipsu ees ja järel üksnes siis, kui nimes sisaldub mitmest osast koosnev nimi. Raudtee maaüksuse nime käänatakse. Nt Tallinna-Rapla raudtee 703, Tallinna-Tapa 112-115,8 km, Tapa-Tartu 390 km.

Raudtee maaüksuse nime kohta kehtib erisäte, sest praktikas kasutatakse riigile kuuluvate pikemate raudteede puhul piketipõhist adresseerimist. Piketipõhiselt on otstarbekas adresseerida ka raudtee maaüksusi. Raudtee maaüksuse puhul on erandina lubatud kasutada kilomeetreid tähistavaid numbreid ja lühendit *km*.

Vt lisaks peatükki **"17. Maaüksuse lähiaadress"**.

Viimati uuendatud 05.01.2023

17.9. Nimetuuma kokkukirjutus

Üldjuhul soovitame katastriüksuste nimedes pigem nimetuuma ja liigisõna kokkukirjutust, nt *Küüni-Saare > Küünisaare*, *Vabadiko Pealse > Vabadikupealse*, *Vana Loosu > Vanaloosu*, *Kuusiko-Allika > Kuusikuallika*.

Sidekriips sobib:

1. juhul, kui üks katastriüksuse nimi on hargtäiendita, teine täiendiga.

Näiteks samas piirkonnas on olemas nii *Lepiku* kui ka *Mäe-Lepiku* ning *Kubja* ja *Alt-Kubja*;

2. keerulisemates ühendites (eesnimi + liitsõna, liitsõna + eesnimi).

Näiteks: *Mõnuvere-Hendriku*, *Kedekubja-Juhani*, *Tagaküla-Endriku*.

Kui selline eristav tunnus on lisatud kõigile nimedele, siis on otstarbekas rakendada tavalist kokkukirjutust, nt *Jürilepiku*, *Mäelepiku*, *Orulepiku*.

Eesnimest ja üldsõnast või kahest eesnimest koosnevad katastriüksuste nimed kirjutatakse kokku nagu tavalised liitsõnad, nt *Mardimetsa*, *Torijaani*, *Jüriaadu*.

- Vt lisaks Eesti kohanimede kokku- ja lahkukirjutamise reegleid (Emakeele Seltsi **keeletoimkonna 1995. a soovitus** ajakirjas Keel ja Kirjandus 1997, nr 1, lk 41–42, või 2000. a ilmunud „Kirjakeele teatajas II", lk 51–53).

Vaata lisaks peatükke **„12. Kohanimede kokku- ja lahkukirjutamine"** ja **„16.2. Kokku- ja lahkukirjutamise vead"**

Viimati uuendatud 20.12.2022

17.10. Hoonestatud maaüksused

Maaüksuse ja sellel asuvate hoonete adresseerimist tuleb vaadelda tervikuna. Kui maaüksusel asub hooneid või kui sinna on kavas hooneid ehitada, peab maaüksuse adresseerimisel lähtuma muuhulgas ka hoonete adresseerimise vajadustest. Põhjalikumalt on teemat käsitletud osas **„18.1. Hoonete adresseerimine**".

Viimati uuendatud 12.01.2023

17.11. Parkide ja haljasalade maaüksused

Tiheasustuses asuvate haljasalasid ja parke teenindavate maaüksuste puhul (linnad, alevikud jm), kehtib unikaalaadressi nõue. Hajaasustuses võivad maaüksuste nimed korduda juhul, kui puudub vajadus eristada neid lähiaadressi alusel või kui nad kuuluvad samasse kinnistusraamatu registriossa. Üldiselt soovitame haljasala teenindava maaüksuse nimes kajastada maa-ala tähistavat liigisõna *park*, *haljak*, *haljasala* vm.

Kui nimes maa-ala tähistav liigisõna on vastavuses oma otstarbega, kirjutatakse liigisõna üldjuhul nimetuumast lahku, nimetavas käändes ja väikese algustähega, nt *Mõisa park*, *Kalevi mets*. Kui üks park või haljasala jääb mitmele maaüksusele, soovitame kasutada eristamiseks suurtähest *P* ja numbrist koosnevat lisandit. Näiteks *Mõisa park P1* ja *Mõisa park P2*; *Kalevi mets P1* ja *Kalevi mets P2*.

Maa-ala liiki tähistava liigisõna võib kirjutada ka nimetuumaga kokku. Seejuures on liigisõna üldjuhul ainsuse nimetavas käändes, kuid kasutada võib ka ainsuse omastavat vormi, nt *Koerapark*, *Mõisapargi*.

Kui aga maaüksuse nimes maa-ala liiki tähistav liigisõna ei ole oma otstarbega vastavuses (nt on tänaseks endise pargi asemel põld või aiand), tuleb nimetuum ja omastavakäändeline liigisõna kirjutada kokku, nt *Keskpargi*, *Kalevimetsa*.

Juhul kui haljasala teenindav maaüksus asub tiheasustuses ning lähiaadressis soovitakse täpsustada nii maaüksuse asukohta kui ka otstarvet, on õigustatud paralleelaadressi määramine, nt *Mõisa tee 1 // Rasina mõisapark*.

Samuti võib tiheasustuses asuvale haljasala teenindavale maaüksusele määrata ainult liikluspinnajärgse lähiaadressi, nt *Mõisa tee 1*.

Viimati uuendatud 05.01.2023

17.12. Avalike teede maaüksused

Avalikud teed jaotuvad teeseaduse kohaselt mitmesse suurde rühma. ADS-i jaoks kõige olulisemad rühmad on **riigimaanteed** ja **kohalikud maanteed**.

Riigimaanteede nimekirja kehtestab majandus- ja kommunikatsiooniminister. Kohalike teede nimekirja kehtestab kohalik omavalitsus. Kohalike teede hulka kuuluvad ka ehitusseadustiku tähenduses tänavad (linnades, alevites ja alevikes asuvad teed on samal ajal aadressiandmete süsteemi tähenduses enamasti liikluspinnad ehk sellised teed, mille järgi adresseeritakse maaüksusi ja hooneid). Teede ja liikluspindade nimed registreeritakse kohanimeregistris.

Seega on kohalike teede ja liikluspindade nimede määramine ning omakorda neid teenindavate maaüksuste

nimetamine üsna keerukas. Vajalik on jälgida infot nii teeregistris kui ka kohanimeregistris. Kui teeregistri ja kohanimeregistri info omavahel kokku ei sobi, siis peab omavalitsus kehtestama õigusaktiga kas teede nimekirja muudatuse või kohanime muudatuse ning esitama selle vastavale registrile.

Viimati uuendatud 05.01.2023

17.13. Riigimaanteede maaüksused

Teed teenindavad on sellised maaüksused, millel asuvad teed. Üldjuhul on sellise maaüksuse sihtotstarve transpordimaa. **Teed teenindavale maaüksusele peab määrama nime.** Erandiks on sellised transpordimaa sihtotstarbega maaüksused, millel asub näiteks parkla ja mis ei kuulu otseselt tee tavalise sõiduosa juurde. Sel juhul võib määrata ka mõne teise struktuuriga lähiaadressi – näiteks tänava nime koos numberlisandiga.

Riigile kuuluvate teede maaüksuste nimede määramise üldised põhimõtted on kokku lepitud Transpordiameti (endine Maanteeamet) ja Maa- ja Ruumiameti vahel. Soovitame järgmisi punkte järgida.

1. Maaüksuse nimi peab koosnema riigimaantee numbrist, riigimaantee nimetusest teeregistris ja liigisõnast (nt *15173 Oisu - Kärevere - Taikse tee*, *5 Pärnu - Rakvere - Sõmeru tee*).
2. Maaüksuse nimi peab sisaldama tee nimetust täiskujul (nt *15213 Oisu - Retla - Rulli teerist - Saareotsa tee*, liigisõnade ja teiste nimeosade lühendite kasutamine on keelatud). Kui tee nimetus teeregistris sisaldab lühendeid, siis tuleb need pikalt välja kirjutada.
3. Nime ette võib lisada üksnes teeregistri numbri. Nime järele võib unikaalsuse tagamiseks lisada ühe suurtähtlisandi ja sellele vahetult (ilma tühikuta) järgneva numbri (nt *17189 Rakvere sissesõit T1*). Eristava tähena soovitame kasutada T-tähte nende teede puhul, mis ei ole samas lõigus liikluspinnana kasutuses.
4. Kui teed kasutatakse samas lõigus ka liikluspinnana (tee nime järgi adresseeritakse hooneid ja maaüksusi), siis soovitame eristava tähena kasutada L-tähte (näiteks kui tee nimi on *Kuusalu tee* ja selle järgi adresseeritakse hooneid, siis teed teenindavate katastriüksuste nimed on *11106 Kuusalu tee L1* ja *11106 Kuusalu tee L2*.
5. Üksik täht (tähtlisand või eristav täht) ei või esineda maaüksuse nimes üksi ilma numbrita.
6. Liigisõnale (tee, maantee jne) ei või vahetult järgneda number.
7. Katastriüksuse nimi ei või sisaldada Rooma numbreid ega lühendeid.
8. Koha-aadressi unikaalsusnõue kehtib selliste teelõikude puhul, mida kasutatakse aadressikohana (liikluspinnana) või mis asuvad tiheasustuspiirkondades või unikaalaadressi kohustusega aladel. Seega peavad alevites, alevikes ja linnades kõik maaüksuste aadressid olema unikaalsed.
9. Kui unikaalsusnõue puudub, siis võivad katastriüksuste nimed korduda ja eristajat ei ole vaja lisada. Seega hajaasustuses võivad teed teenindavate maaüksuste nimed korduda ja eristamiseks piisab ainult katastritunnusest. Näiteks võib hajaasustuses olla mitu katastriüksust nimega *5 Pärnu - Rakvere - Sõmeru tee*.
10. Kui teeregistris on tee nimetuses liigisõna olemas (nt *ramp*, *ülesõit*, *ring*), siis muud liigisõna ei kasutata. Kui aga teeregistris oleval nimetusel liigisõna puudub, siis kokkuleppeliselt tuleb kasutada

liigisõna *tee*. Liigsõna *maantee* ei või sel juhul kasutada.

11. Ristmike ja liiklussõlmede korral eelistatakse väiksema numbriga tee nime. Ristmike kohta vaata täpsemalt peatükist **„17.16. Ristmikud”**.
12. Tee nimi koosneb tavaliselt teistest (nt asulate) **kohanimedest**. Need kohanimed eraldatakse omavahel **sidekriipsudega**. Kohti eristavate sidekriipsude ees ja järel **jäetakse alati tühikud**.

- Jõhvi - Tartu - Valga (tee nr 3)

- Otepää - Kääriku - Kurevere (tee nr 23195)

Asula sidekriipsuga liitnimedes tühikuid ei ole (Kohtla-Nõmme; Türi-Alliku).

- Maidla - **Kohtla-Nõmme** - Kohtla tee (tee nr 13217)

- Taikse - Tori - **Türi-Alliku** tee (tee nr 15106)

- Aa - **Aa ranna** tee (tee nr 13194)

- Tumala - Orissaare - **Väikese väina** tee (tee nr 75)

Seega on võimalik kergesti teisendada registris olevaid tee nimesid n.ö. tavakirja reeglite järgseks: kui tühik on kahel pool sidekriipsu, siis teisendatakse see mõttekriipsuks ja kui tühikuid ei ole, siis jääb ta ka tavakirja teisendades sidekriipsuks.

13. Maaüksuse nimes kasutatakse kohanimede eraldajana tühikutega sidekriipsu. Kui maaüksuse nimes on sidekriipsu sisaldav kohanimi, kasutatakse kohanimede eraldajana sidekriipsu, mille ette ja taha jäetakse tühik.

    - 5 Pärnu - Rakvere - Sõmeru tee (nimes on mitu kohanime, sidekriipsud on kohanimede vahel tühikutega)
    - 11230 Harju-Risti - Riguldi - Võntküla tee (nimes on kohanimede vahel sidekriipsud koos tühikutega, asula sidekriipsuga liitnimes tühikuid ei ole)
    - Soo-otsa tee (mitmeosalises kohanimes on sidekriips ilma tühikuteta)

Viimati uuendatud 25.07.2024

17.14. Liikluspinna nimega teedest

Aadressikoha nime võib määrata ka tee lõigule. Seega võib omavalitsus määrata oma territooriumil teeregistris registreeritud tee lõigule liikluspinna nime, et selle järgi adresseerida tee ääres olevaid katastriüksusi. Sellisel juhul võib teed teenindava katastriüksuse nimi tuleneda nii teeregistris registreeritud tee kui ka liikluspinna nimest. Transpordiamet eelistab riigimaantee nime järgi adresseerimist ka linnades ja mujal tiheasustuses.

Näide 1. *67 Võru-Mõniste-Valga tee* Võru linna läbiva lõigu liikluspinna nimeks on määratud *Kubja tee*. Selle tee teenindamiseks vajaliku katastriüksuse lähiaadressiks (nimeks) on määratud *Kubja tee T1*, kuid Transpordiameti soovituse järgi võiks nimeks olla *67 Võru-Mõniste-Valga tee T1*. Eristava tähena soovitame kasutada T-tähte nende teede puhul, mis ei ole samas lõigus liikluspinnana kasutusel. Aga oluline on see, et kasutamine oleks ühtlane - vastavalt kas L- või T-täht.

Näide 2. *20 Põdruse-Kunda-Pada tee* Kunda linnas olevale kolmele lõigule on määratud liikluspindade nimed *Selja tee*, *Rakvere maantee* (osaliselt) ja *Jaama tänav*. Nimetatud liikluspindasid teenindava maaüksuse nime määramisel on mitu võimalust.

1. Nimetada kogu maaüksus riikliku tugimaantee nime järgi: *20 Põdruse-Kunda-Pada tee*.
2. Kui on moodustatud mitu maaüksust, siis võib need nimetada: *20 Põdruse-Kunda-Pada tee L1*, *20 Põdruse-Kunda-Pada tee L2* jne.
3. Kui iga maaüksus on moodustatud ainult kindla liikluspinna ulatuses, siis võib neid lõike adresseerida ka igaüht erineva liikluspinna järgi: *Selja tee, Rakvere maantee L1, Jaama tänav*. Kuna riigiteede korral on maa haldaja Transpordiamet, siis on vajalik ka Transpordiameti kooskõlastus.

Riigimaanteede teemaa katastriüksuste (tee teenindamiseks moodustatud maaüksuse) nime määramise põhimõtted on toodud peatükis **"17.13. Riigimaanteede maaüksused"**

Viimati uuendatud 05.01.2023

17.15. Riigimaanteede maaüksuse nime näiteid

Näide 1: *11173 Vasalemma jaama tee*
11173 on tee number teeregistris.
Vasalemma jaama tee on tee nimetus teeregistris.
Juhul kui maantee nimetus sisaldab liigisõna, siis seda ei korrata.

Näide 2: *11123 Kose - Ravila - Nõmbra tee*
11123 on riigimaantee number.
Kose - Ravila - Nõmbra on riigimaantee nimetus teeregistris.
Sõna *tee* on lisatav liigisõna.

Näide 3: *12165 Kärdla - Hausma - Lennujaama tee*
12165 on tee number teeregistris.
Kärdla - Hausma - Lennujaam on tee nimetus teeregistris.
Juhul kui tee nimetus on nimetavas käändes, soovitame katastriüksuse nimes panna see omastavasse käändesse.
Sõna *tee* on liigisõna, mis tuleb lisada, kui see teeregistri nimetuses puudub.

Näide 4: *2210 Riia ring*
2210 on riigimaantee number teeregistris.
Riia ring on tee nimetus teeregistris.
Sõna *ring* loetakse liigisõnaks ja rohkem liigisõnu ei ole vaja lisada.

Näide 5: *22131 Tõrvandi raudtee ülesõit*
22131 on riigimaantee number teeregistris.
Tõrvandi rdt ülesõit on tee nimetus teeregistris.
Juhul kui tee nimetus sisaldab lühendeid, tuleb need katastriüksuse nimes pikalt välja kirjutada.
Sõna *ülesõit* loetakse liigisõnaks.

Näide 6: *14140 Jõgeva - Jõgeva aleviku tee*
14140 on tee number teeregistris.
Jõgeva - Jõgeva alevik on tee nimetus.
Juhul kui tee nimetus on nimetavas käändes, siis tuleb katastriüksuse nimes panna see omastavasse käändesse.

Näide 7: *21155 Audla - Saareküla - Tornimäe - Väikese väina tee*
21155 on riigimaantee number teeregistris.
Audla - Saareküla - Tornimäe - Väike väin on riigimaantee nimetus teeregistris.
Juhul kui tee nimetus on nimetavas käändes, siis tuleb katastriüksuse nimes panna see omastavasse käändesse.
Sõna *tee* on lisatav liigisõna.

Veel teede liigisõnade näiteid:

ühendustee, *ramp*, *kesktänav*, *tänav*, *põik*, *puiestee*, *maantee*, *jalgtee*, *kergtee*,

kergliiklustee, *ülesõit*, *sisetee*, *ühendustee* jne.

Viimati uuendatud 24.07.2024

17.16. Ristmikud

Teede ristmike teenindamiseks moodustatud maaüksuste nimede puhul saavad kõik maaüksused tähtsama ehk väiksema teeregistri numbriga tee numbri ja nime. Koha-aadressis ei ole soovitatav kasutada eraldi ristmiku nime. Kuna ristmik on ka tee osa, siis piisab kõige tähtsama tee numbrist ja nimest maaüksuse nimes, millele vajaduse korral lisatakse eristav lisand (T1 või L1).

Sama põhimõtet võib rakendada ka kohalike teede ja liikluspindade teenindamiseks moodustatud maaüksuste puhul, kui maaüksusele jääb mitu erinevat liikluspinda või kohalikku teed. Seega piltlikult kulgeb väiksema numbriga teemaa lindina ja suurema numbriga teel on katkestus. Näiteks kui ristuvad tee number 5 ja tee number 2, siis antakse ristmikku või liiklussõlme teenindavatele katastriüksustele nimed tee number 2 järgi.

Need mõned eritasandiliste ristmike alused maaüksused, mis on näiteks Harjumaal saanud ristmiku nime, tuleb ümber nimetada väiksema numbriga tee järgi. Mitmetasandiliste ristmike maha- ja pealesõitude maaüksuste nimed peavad olema samuti tähtsama tee nime järgi. Kui need maaüksused ei vaja unikaalaadressi, siis ei ole vaja lisada eristavaid lisandeid (T1 või L1) ja nad kõik võivad olla ühesuguse nimega. Erinevate maaüksuste eristamisel on abiks katastritunnus, nt *2 Tallinna - Tartu - Võru - Luhamaa tee*.

Viimati uuendatud 24.07.2024

17.17. Teede laiendamise maaüksused

Sageli jäetakse riigimaanteede äärsete teemaade laienduseks vajalikud reformimata maad riigi omandisse või jagatakse teega piirnevad maaüksused teede laiendamise eesmärgil. Üldreegli kohaselt soovitame kõik need (üldjuhul ribaja kujuga) maaüksused nimetada põhitee nime järgi. Hajaasustuses ei ole sellistel maaüksustel unikaalaadressi nõuet, seega ei pea määrama eristavat lisandit (kõik maaüksused on ühenimelised). Unikaalsusnõude korral (tiheasustuses) tuleb nimedele lisada eristav lisand (T1 või L1). Võimalike segaduste (vigade) vältimiseks soovitame viia läbi korrektse haldusmenetluse ja võtta maaüksuste nimede määramisel ühendust Transpordiametiga.

Kui tee laiendamiseks jagatakse teeäärseid maaüksusi, siis ei ole õige panna sellistele lõigetele nime teega

piirneva maaüksuse lähiaadressist lähtudes (näiteks *Künka* nime kandva maaüksuse jagamisel määrata eraldatavale ribale nimeks *Künka tee*) ega kasutada ka muud väljamõeldud nime (näiteks *Teemaa*), vaid lähtuda tuleb ikka selle tee nimest, mille laiendamiseks üksus moodustatakse. Eristavate lisandite numbrid ei pea olema määratud järjestikku, numbreid võib anda lõigetele näiteks nende põhitükkidest eraldamise järjekorras, peaasi, et need ei korduks. Numbreid võib jätta ka varusse, kui on ette näha, et mingis vahemikus võib veel lõikeid tekkida. Keelatud on kasutada eristavas lisandis peale numbrit veel omakorda tähte (nt *27 Rapla – Järvakandi – Kergu tee T22**a***), selle asemel tuleb määrata järgmine vaba number: *27 Rapla – Järvakandi – Kergu tee T23*.

Mitme liigisõna kasutamine ühes nimes ei ole korrektne. Näiteks *Vaida ühendustee **juurdelõige*** ei sobi, vajaduse korral võib kasutada eristavaid lisandeid.

Viimati uuendatud 12.01.2023

17.18. Kohaliku tee maaüksused

Teeregistris registreeritakse kõik kohalikud teed kooskõlas ehitusseadustikuga. Omavalitsus esitab kohalike teede andmed teeregistrile. Kohalikele teedele võib vastavalt kohanimeseadusele määrata ka kohanime ning esitada registreerimiseks kohanimeregistrile. Alates 2013. aasta juulist ei ole teele kohanime määramine enam kohustuslik. Juhul kui teele kohanimi määratakse, peab tee nimetus teeregistris ja tee kohanimi kohanimeregistris omavahel kokku langema. Kohanimeregistrile võib koos kohanime määramise otsusega esitada ka viite tee numbrile teeregistris, sel juhul ei ole vaja kohanimeregistrile tee asendikaarti esitada.

Kohanime määramisel kohalikule teele tuleb vahet teha, kas tee nime hakatakse kasutama adresseerimiseks või mitte (kas tee on kogu ulatuses või mingis lõigus ka liikluspind ruumiandmete seaduse ja ADS-i määruse tähenduses). Kui soovitakse adresseerida maaüksusi ja hooneid, siis tuleb kohanimeobjekti liigiks määrata *liikluspind*. Kui aadresse määrata vaja ei ole, siis tuleb kohanimeobjekti liigiks määrata *tee*.

Kohaliku tee ruumiline ulatus võib olla erinev liikluspinna ruumilisest ulatusest. Juhul kui kohalik tee on täies ulatuses liikluspind, peavad teeregistris registreeritud tee nimetus ja kohanimeregistris registreeritud liikluspinna kohanimi omavahel kokku langema (nt Rahu tänav Jõhvi linnas on samas ulatuses teeregistris tee nr 2510584 ja tema nimi on samuti Rahu, liigisõna teeregistri nimetuses ei pea olema). Kui tee ja liikluspinna ruumikuju omavahel kokku ei lange, siis peavad ka nimed olema erinevad. Näiteks Kiili vallas asub teeregistri andmetel Kurna-Tuhala tee nr 11115 millest osa on kohanimeregistri andmetel Vaela tee nimeline liikuspind ja osa on Kangru tee nimeline liikuspind.

Kui kohalik tee on samal ajal ka liikluspind, siis kehtivad seda teenindavale maaüksusele liikluspinda teenindava maaüksuse aadressi määramise reeglid (vt lisaks peatükki **„13.7. Näiteid liikluspinna paiknemise kohta”**).

Kohalikku teed teenindava maaüksuse (katastriüksuse) nimi peab sisaldama sellel asuva teeregistris (ja ühtlasi kohanimeregistris) registreeritud tee või liikluspinna nime täiskujul koos liigisõnaga. Kui teeregistris ei

ole liigisõna määratud, siis on see kokkuleppeliselt *tee*. Maaüksuse nimes ei ole sõna *maatükk* vajalik, see on juurdemõeldav. Mõned näited kohalikku teed teenindavate maaüksuste nimede kohta: *Alaküla tee*, *Kontjala tee*, *Vana-Rannu tee*, *Lautna-Kelu tee*, *Türi-Pärnu tee*. Kohalike teede puhul on omavalitsuse enda otsustada, kas teeregistri number nime ette lisada või mitte. Näiteks on lubatud variandid *Muri tee* või *4320067 Muri tee* või *Muri tee L1 ja Muri tee L2*. Pigem siiski ei soovita kohalike teede maaüksuse aadressis kohaliku tee numbrit kasutada, kuna need võivad muutuda.

Viimati uuendatud 12.01.2023

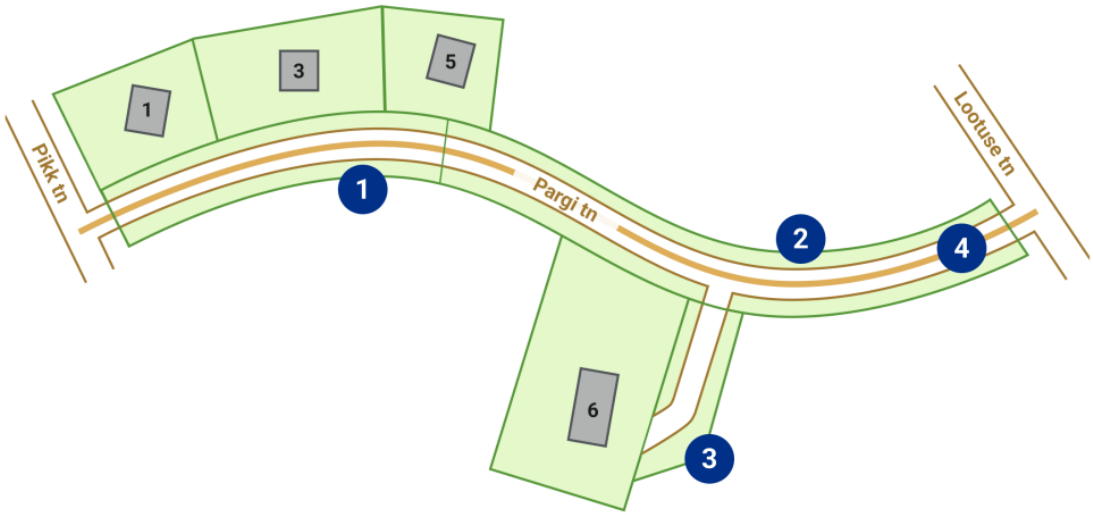
17.19. Liikluspinna maaüksus

Üldised põhimõtted liikluspinda teenindava maaüksuse nime määramiseks on järgmised.

- Liikluspinna teenindamiseks moodustatavale maaüksusele määratakse kohanimi, mis peab sisaldama liikluspinna kohanime täiskujul (nt *Kase tänav*).
- Liikluspinnale määratud kohanimi peab olema kantud kohanimeregistrisse.
- Tänavat teenindavale (transpordimaa) maaüksusele tuleb määrata nimi nii, et see ei oleks eksitavalt sarnane tänava ääres olevate kruntide aadressidega.

  Õige on *Aia tänav L5* ja *Aia tänava lõik 5*.
  Vale on *Pargi tn 5* ja *Pargi tn V maatükk*.

- Vajaduse korral võib liikluspinna teenindamiseks moodustatava maaüksuse nimi kohanime järel sisaldada erilisandeid. Erilisandis soovitame kasutada L-tähte ja numbrit, nt *Pargi tänav L1*, *Pargi tänav L2 ja Pargi tänav L3*.

1. Pargi tn põhiliiklusteed teenindava maaüksuse nimi on Pargi tänav L1
2. Pargi tn põhiliiklusteed teenindava maaüksuse nimi on Pargi tänav L2
3. Pargi tn 6 juurdepääsuteed teenindava maaüksuse nimi on Pargi tänav J1
4. Pargi tn põhitelg

- Tähte üksi ilma numbrita erilisandina kasutada ei või.
- Eristava tähe *L* asemel võib ka kirjutada välja sõna *lõik* ja lisada sellele numbri, kuid siis peab järgima ka käänamise reegleid (nt *Kuuse tänava lõik 3*, *Pika tänava lõik 1*).
- Maaüksusele nime määramisel tuleb jälgida põhimõtet, et nimi ei ole jutustav asukoha kirjeldus (näiteks vale on lähiaadressiks määrata *Kaasiku tänava planeeritav põhjapoolne läbimurre*). Nimi peab olema lakooniline.
- Nimi ei või sisaldada Rooma numbreid, liikluspinna liigisõna lühendit ega muid lühendeid. Pühendusnimede korral tuleb ka eesnimed pikalt välja kirjutada.
- Liikluspinna kohanime ette võib lisada vajadusel kohaliku tee teeregistri numbri nagu riigimaanteed teenindavate maaüksuste puhul.

Liikluspinda teenindava maaüksuse (katastriüksuse) nimi peab sisaldama sellel asuva ametliku kohanimena määratud ja kohanimeregistrisse kantud liikluspinna või teeregistrisse kantud tee nime täiskujul. Kui liikluspinda teenindavaid maaüksusi on üks, siis on selle maaüksuse nimeks liikluspinna nimi täiskujul (koos pikalt välja kirjutatud liigisõnaga, pühendusnimede puhul koos kõigi eesnimedega). Näiteks *Aiandi tee*, *Hämariku tänav*, *Instituudi põik*, *Rännaku puiestee*, *Paide maantee*, *Carl Robert Jakobsoni tänav*.

Kui unikaalaadressi nõudega alal on ühte liikluspinda teenindavaid maaüksusi (katastriüksusi) mitu, siis peavad maaüksuste nimed olema unikaalsed. Selle tagavad nime ette või järele lisatud täht- ja numberlisandid. Samas ei tohi liikluspinda teenindava maaüksuse nimi olla eksitavalt sarnane liikluspinna

ääres olevate kruntide aadressidega, siit ka nõue, et number ei või vahetult liigisõnale järgneda. Näiteks *Aia tänav L1* ja *Aia tänav L2*, *Pargi tee T1* ja *Pargi tee T2*, *Metsa tänava lõik 1* ja *Metsa tänava lõik 2*, *Pika tänava lõik 4*, *Soo põigu lõik 1*, *Järve tee lõik 2*.

Unikaalsusnõue on täidetud ka siis, kui üks nimi on ilma erilisandita ja teis(t)el on lisand, näiteks *Näpi tee* ja *Näpi tee L1*.

Mitme liikluspinna teenindamiseks võib moodustada ka ühe maaüksuse (katastriüksuse), kuigi soovitus on selliseid "ämblikke" vältida ja eraldada iga liikluspinna jaoks oma maaüksus(ed). **Mitut liikluspinda teenindava maaüksuse nimi on soovitatav määrata ühe liikluspinna järgi** (kõige väiksema teeregistri numbriga tee nime alusel). Transpordimaale võib määrata paralleelaadressiks ka mitu nime, seega võivad kõik liikluspinna nimed olla esindatud maaüksuse aadressis. Näiteks võib maaüksuse paralleelaadress olla *Selja tee // Rakvere maantee L1 // Jaama tänav,* kui see katastriüksus teenindab nii Selja teed, Rakvere maanteed kui ka Jaama tänavat.

Kui liikluspind on ühtlasi mõne riikliku maantee osa, siis soovitame määrata selle liikluspinna teenindamiseks moodustatud maaüksuse nimi vastava riikliku maantee nime järgi. Samas võib määrata maaüksuse nime ka liikluspinna nime järgi. Mõlemad võimalused on lubatud, korraga ei ole vaja kahte nime määrata. Haldusmenetluse läbiviimise käigus tuleb nimi kooskõlastada maa haldajaga (riigiteede korral on selleks Transpordiamet).

Näide
Riigimaantee nr 25145 nimi on *Võru-Kaubajaama tee*. Ühele sellele riigimaantee lõigule Võru linnas on määratud liikluspinna nimi *Kaubajaama tee.* Selle liikluspinna teenindamiseks moodustatava maaüksuse nimi võib olla näiteks kas *25145 Võru-Kaubajaama tee L1* (riigimaantee nime alusel) või *Kaubajaama tee L1* (liikluspinna nime alusel).

Kehtib reegel, et teed teenindava maaüksuse nimi peab sisaldama sellel asuva, teeregistris registreeritud tee nime täiskujul koos liigisõnaga. Kui teeregistris ei ole liigisõna määratud, siis on selleks kokkuleppeliselt *tee*, nt *Alaküla tee*, *Lautna-Kelu tee*, *Türi-Pärnu tee*. Seega kui teeregistrisse on kantud teele kohanimeregistrist erinev nimi, tuleb see muuta kohanimeregistris olevale nimele vastavaks. Samuti tuleb jälgida, et teeregistris oleva tee ruumikuju (ulatus) ja kohanimeregistrile esitatud tee ruumikuju oleksid võrdsed.

Liikluspinna nimena ei ole otstarbekas kasutada kolme- ja enamaosalist nime, seega ei ole soovitatav kanda kolme- ja enamaosalisi nimesid ka teeregistrisse kohaliku tee nimeks.

Viimati uuendatud 20.12.2022

17.20. Teed ja liikluspinnad väikekohas

Väikekohtades võivad teedele olla kohanimed määratud, kuid võivad ka mitte olla. Kui teele on kohanimi määratud, siis on see ka adresseerimisel kasutuses (tegu on liikluspinnaga). Seega väikekohas olevale **teealusele maaüksusele** nime määramine toimub kahel erineval põhimõttel.

1. Väikekohas asuvale teele on kohanimi määratud ja adresseerimine toimub nii väikekoha kui ka liikluspinna järgi.
    - Näiteks *Kotka väikekohas* on liikluspinna nimi *Sule tee*. Sel juhul peab seda liikluspinda teenindava maaüksuse nimi sisaldama Sule tee nime, millele võib lisada vajaduse korral erilisandi (nt *Sule tee L1* ja *Sule tee L2*). Sule tee ääres asuva hoonestatud krundi lähiaadress on sel juhul *Kotka väikekoht, Sule tee 2*.
2. Väikekoha teedel ei tarvitse kohanimesid olla ja hoonete aadresse määratakse väikekoha nime ja numberlisandiga. Sel juhul on tegu üldmaa territooriumiga, mille nimi peab sisaldama väikekoha nimetuuma.

- Näiteks *Kure väikekoha* üldkasutatavatele maaüksustele, millel asuvad laste mänguväljak, lõkkeplats, alajaam, teed ja kaev, on määratud nimeks *Kure üldmaa 1* ja *Kure üldmaa 2*. Kirjeldatud juhul ei lisata väikekoha liigisõna, seega on vale *Kure väikekoha üldmaa 1* (vt lisaks peatükki **„13.10. Nummerdamine väikekohtades"**).
    - Näiteks *Pihlaka väikekohas*, kus teedele ei ole kohanime määratud, võiksid teed teenindavate maaüksuste nimed olla *Pihlaka teelõik 1*, *Pihlaka teelõik 2* jne.

Kokkuvõtteks: kui väikekohas ei ole teedele kohanime määratud, siis on teid teenindavate maaüksuste nime määramisel soovitatav kasutada väikekoha nime ja liigisõna *teelõik* (kui on tegemist ainult teealuse maaga) või *üldmaa* (kui katastriüksusel on teealusele maale lisaks veel mingi laiendus, näiteks veevõtu tiik või kaev) ning vajadusel erilisandina ka number, nt *Pihlaka teelõik 1*, *Sooääre üldmaa, Lootose üldmaa 1*.

Viimati uuendatud 12.01.2023

17.21. Kergliiklusteed, jalgteed, kõnniteed

Kergliiklusteedele ehk kergteedele (sh jalgteedele ja kõnniteedele) ei ole üldjuhul vaja kohanime määrata. Kui aga kergliiklusteele **on määratud kohanimi** (ametliku kohanimena ja/või registreeritud nimi teeregistris), siis peavad seda teenindavate katastriüksuste nimed sisaldama **kergliiklustee kohanime täiskujul**. Kui kergliiklustee asub hajaasustuses (väljaspool unikaalaadressi nõudega ala), siis võivad kõikidel maaüksustel olla ühesugused nimed, nt Luua jalgtee. Unikaalsusnõude korral (tiheasustuses) tuleb lisada eristav lisand, nt Luua jalgtee L1, Luua jalgtee L2.

Kui kergliiklusteele **ei ole kohanime** määratud, siis soovitame kergliiklusteed teenindavate katastriüksuste nimedes kasutada ühte järgmistest:

1. selle liikluspinna või teeregistri tee nime, mille ääres nad asuvad. See tähendab, et nn põhitee ja kergliiklustee moodustavad loogilise terviku. Näiteks Pika tänava äärse kõnnitee maaüksuse puhul Pikk tänav L7; Jaama tee äärse kergliiklustee maaüksuse puhul Jaama tee L4 jne. Kui nn põhiteel on nii teeregistri nimi kui ka liikluspinna nimi, siis võib valida kergliiklustee maaüksuse nimes kasutamiseks neist kas ühe või teise.
2. Võtta kasutusele kergliiklustee nimi, mida kohalikus kõnepruugis kasutatakse (mitteametlik kohanimi). Liigisõnaks sobivad sellistel juhtudel tee, kergtee, kergliiklustee, jalgtee jmt. Nt 22234 Vara-Kaitsemõisa tee ääres asuvat jalgteed teenindavale maaüksusele on määratud nimeks Varamõisa jalgtee. Sel juhul on vaja KOV-i lihtkirjalikku kinnitust Maa- ja Ruumiametile, et see nimi kanda mitteametliku kohanimena kohanimeregistrisse.

Kergliiklustee ehitamiseks teeäärsetest maaüksustest n-ö väljajagatavad maaüksused soovitame nimetada kohe eeltoodud põhimõtete järgi. Näiteks *Klooga maantee Uuspere juurdelõige* ei ole sobiv nimi. Nimede määramisel ei ole soovitatav viidata maaüksustele, millest need tükikesed eraldatud on, sest **ADS-i määruse avaneb uues vahekaardis** § 15 lõike 1 kohaselt määratakse liikluspinna (ka tee) teenindamiseks moodustatavale maaüksusele (st transpordimaale) nimi, mis peab sisaldama liikluspinna (ka tee) kohanime täiskujul. Naaberüksuste nimed, millest tee üksus välja jagati, ei ole seejuures enam olulised (vt lisaks peatükki **„17.17. Teede laiendamise maaüksused”**).

Mõned näited
Tallinna – Pärnu – Ikla tee äärde rajatavat kergliiklusteed teenindavate katastriüksuste nimed võivad olla järgmised:
4 Tallinna-Pärnu-Ikla tee (nime ette võib olla lisatud teeregistri number)
Tallinna-Pärnu-Ikla tee
4 Tallinna-Pärnu-Ikla kergliiklustee
Tallinna-Pärnu-Ikla kergtee

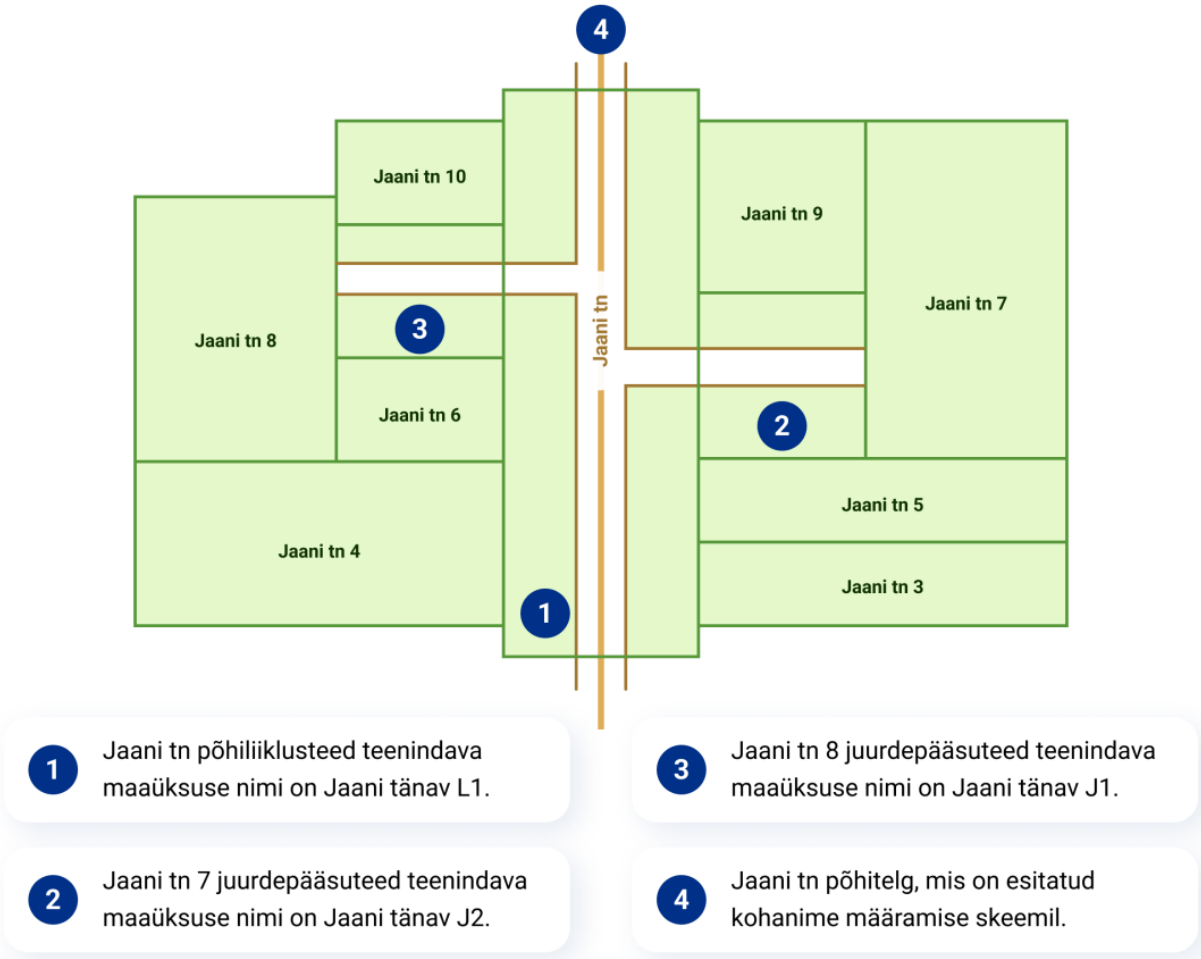
või unikaalsusnõude või eristamise vajaduse korral võib lisada eristava lisandi nime lõppu:
4 Tallinna-Pärnu-Ikla tee L1
Tallinna-Pärnu-Ikla tee L1
4 Tallinna-Pärnu-Ikla kergliiklustee L5
Tallinna-Pärnu-Ikla kergtee L5

Viimati uuendatud 25.07.2024

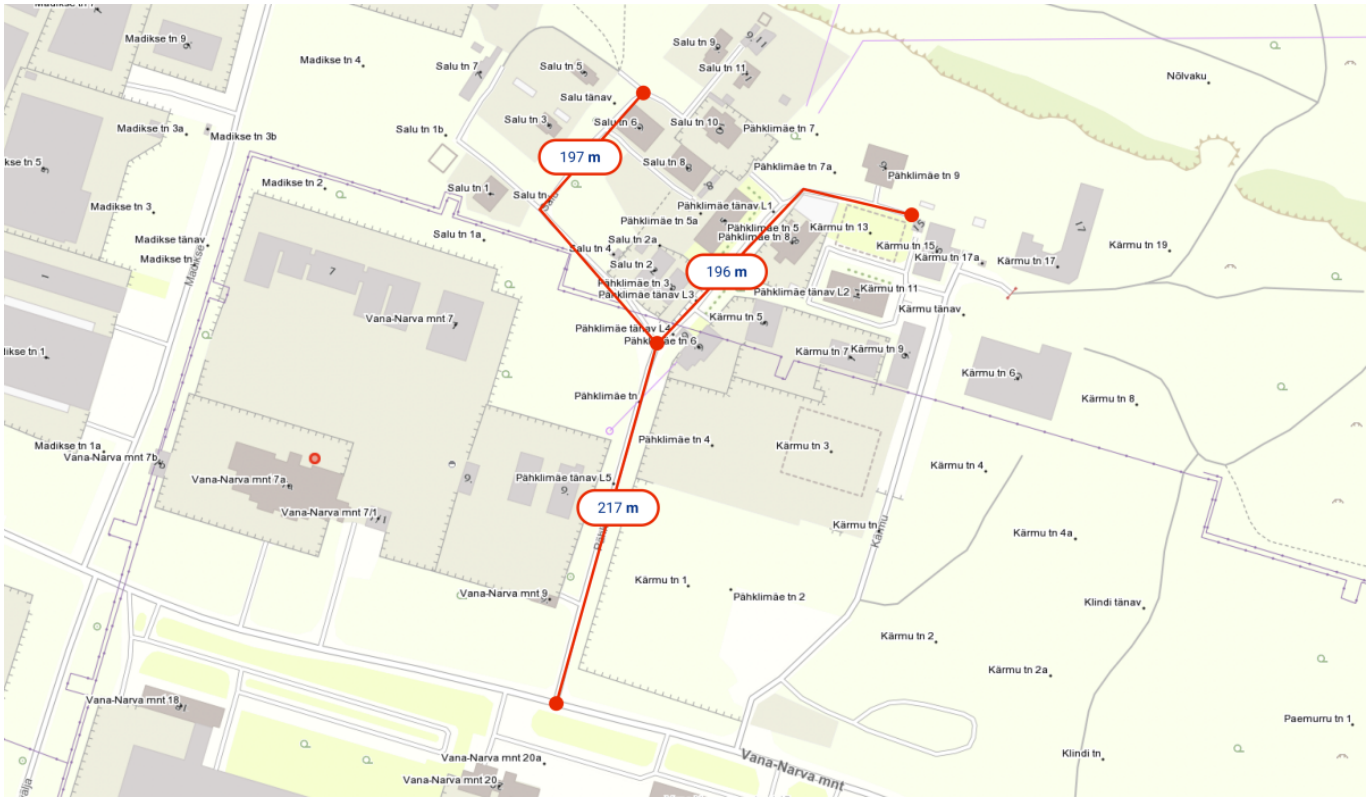
17.22. Majadevahelised juurdepääsuteed

Sageli tekib küsimus, kuidas määrata kohanimesid majadevahelistele juurdepääsuteedele. Kui liikluspinnale kohanime määratakse, siis soovitame sellised juurdesõidud jätta liikluspinna ruumikujus välja toomata. Oluline on, et kohanimi oleks tänava põhiliiklusteel ja sellest ühele poole määratakse paaritud numbrid, teisele poole paarisnumbrid. On üsna arusaadav, et tänavalt hargnevad sissesõiduteed on sama tänava osadena käsitletavad ja eraldi kohanime neile määrata ei ole vaja. Kirjeldatud juurdepääsuteede teenindamiseks

võidakse moodustada eraldi maaüksusi ja siis on vaja neile ka nimi määrata. Juurdepääsuteede alustele maaüksustele soovitame määrata koha-aadressi põhitee (tänava) järgi, lisades suurtähe J ja numbri, nt *Jaani tänav J1*. Kui selliseid juurdesõite on mitu, siis vastavalt *Jaani tänav J1, Jaani tänav J2* jne.

Hulgaliselt probleeme valmistavad kindlasti liiga pikad juurdepääsulõigud. Näiteks Maardus on Vana-Narva maantee järgi adresseeritud sellest üle 300 meetri eemal asuvaid maaüksusi, kuid soovitatav on määrata nii pikale juurdepääsule juba eraldi liikluspinna nimi:

Viimati uuendatud 12.01.2023

17.23. Riigile kuuluvad metsamaad

Riigile kuuluvate metsamaade haldaja on enamasti Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK). Kuna RMK-le kuuluvaid maaüksusi on üsna paljudes omavalitsustes, siis anname haldusmenetluse lihtsustamiseks üldised soovitused nendele aadresside määramiseks. Toodud põhimõtted on Maa- ja Ruumiameti ja RMK vahel kooskõlastatud.

1. Maaüksuse nime tuum peab olema omastavas käändes (näiteks: *Külastuskeskuse, Valgjärve*).
2. Objekti liiki märkiv sõna (liigisõna) kirjutatakse väikese tähega ja üldjuhul nimetavas käändes (näiteks: *Muike paisjärv, Loksa metskond 10*).
3. Keelatud on määrata jutustavaid nimesid ja selliseid, mis sisaldavad sidesõnu (ja, ning vmt) nagu näiteks *Turismi- ja Külastuskeskus*.

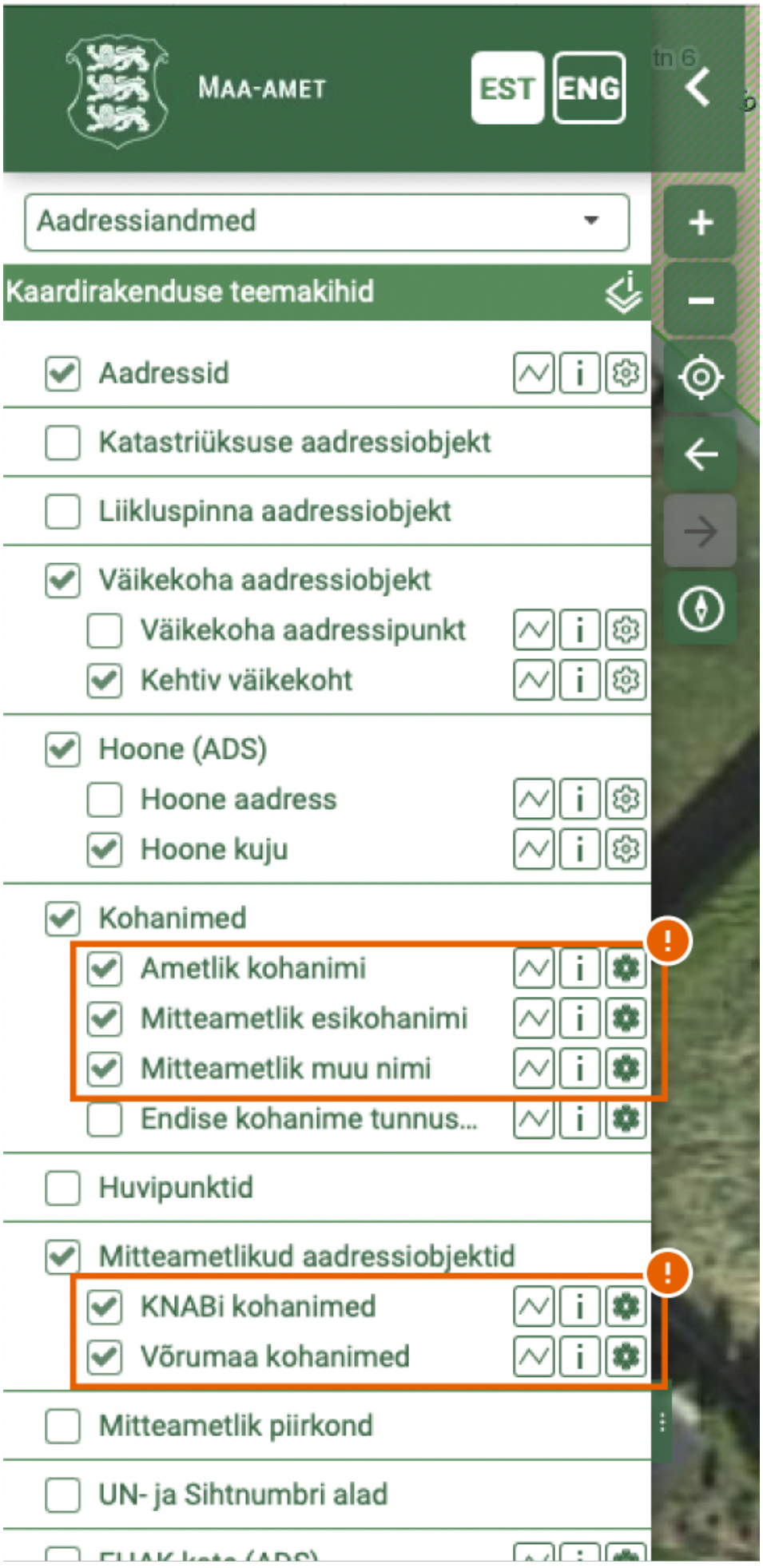
   Soovitav on nimi määrata üheosalisena: *Külastuskeskuse* või *Turismikeskuse*. Samuti võib lisada nimetuuma: *Sõrve külastuskeskus* – sel juhul on *külastuskeskus* liigisõna rollis ja kirjutatakse väikese tähega.

4. Kui nimetuum on liigisõnaga kokku kirjutatud, siis võib nimi olla nimetavas käändes (näiteks: *Rajamets*). Kui aga liigisõna ise ongi nimetuumaks, siis peab ta olema omastavas käändes (näiteks: *Metsa; Keskuse; Kontori*).
5. Maatulundusmaa sihtotstarbega hoonestamata maaüksuste puhul kasutatakse üldjuhul metskonna nime ja metskonna raames ühtset numeratsiooni sõltumata haldus- ja asustusjaotusest.

(Näiteks: *Harju maakond, Loksa linn, Loksa metskond 40* - see tähendab, et *Loksa metskond 40* ei või olla määratud maaüksuse nimeks ühelegi teisele maaüksusele Eestis).

6. Kui maaüksuse nimes esineb number, siis ei lisata numbri järgi omakorda tähti (näiteks ei või lähiaadressiks määrata: *Valga metskond 12a; Valga metskond 12b*). Kui maaüksus jagatakse, siis lisatakse metskonna nimele järgmine vaba number ilma tähtlisanditeta.
7. Katastriüksuse nimi ei või sisaldada rooma numbreid, keelatud sümboleid, parasiitsõnu ega lühendeid (näiteks on lähiaadressides keelatud: *sulud, võrdlusmärgid, komad, punktid, sidekriipsud, kaldkriipsud, üksikud suurtähed, kr, mü, kü, krunt, nr, maatükk, kinnistu, ja, ning* jne).
8. Hoonestatud katastriüksustele määratakse üldjuhul ajalooline kohanimi või ka nimi kohaliku loodusobjekti järgi, hoiduda tuleb liigisõnast *kordon* (sest see on tänases keelekasutuses eksitav). Nime määramisel võib abistava infomaterjalina kasutada näiteks Maa- ja Ruumiameti **aadressiandmete rakenduses** olevaid ajaloolisi kaarte, **kohanimeregistri andmeid** ning arhiivimaterjale.

Kohanimede kihte saab valida vasakul paiknevast kihtide loetelust:

MAA-AMET
EST
ENG
Aadressiandmed
Kaardirakenduse teemakihid
Aadressid
Katastriüksuse aadressiobjekt
Liikluspinna aadressiobjekt
Väikekoha aadressiobjekt
Väikekoha aadressipunkt
Kehtiv väikekoht
Hoone (ADS)
Hoone aadress
Hoone kuju
Kohanimed
Ametlik kohanimi
Mitteametlik esikohanimi
Mitteametlik muu nimi
Endise kohanime tunnus...
Huvipunktid
Mitteametlikud aadressiobjektid
KNABi kohanimed
Võrumaa kohanimed
Mitteametlik piirkond
UN- ja Sihtnumbri alad

Aluskaarte saab valida kaardiakna alumisest servast:

Aluskaartide hulgast saab valida erinevast ajast pärinevaid kaarte.

Maaüksuse nime määramisel saab lähtuda muuhulgas ka maksualuste maade nimekirjast aastast 1938:

• **Harjumaa, Järvamaa, Virumaa** (2.08 MB)

• **Pärnumaa, Läänemaa, Saaremaa, Viljandimaa** (2.14 MB)

• **Tartumaa, Valgamaa, Võrumaa, Petserimaa** (2.18 MB)

10. RMK valduses oleval maaüksusel asuvate maa-ainese ja maavarade karjääride puhul võib objektide eristamiseks määrata karjääri teenindava maa lähiaadressi numberlisandi (näiteks: Kukemetsa liivakarjäär 1). Numberlisandit ei või määrata nimetuuma ja liigisõna vahele (näiteks on vale: *Kukruse 2 karjäär*).
11. RMK valduses oleval maaüksusel asuvale teele nime määramisel lähtutakse samadest põhimõtetest, mis on kehtestatud riigimaanteedele nimede määramiseks. Vt ADS käsiraamatu peatükke: **"17.13. Riigimaanteede maaüksused"**; **"17.14. Liikluspinna nimega teedest"**; **"17.16. Ristmikud"**; **"17.17. Teede laiendamise maaüksused"**).
12. Kui maaüksus asub mitmes asustusüksuses (nt külas), siis määratakse neist koha-aadressis ainult üks. Koha-aadressi määratavaks asustusüksuseks valitakse kas maaüksusel asuva ehitise (või muu aadressiobjekti) asukohajärgne asustusüksus või asustusüksus, kus asub kõige suurem osa selle maaüksuse territooriumist või see asustusüksus, kust kaudu sellele maaüksusele ligi saab (ligipääsutee järgi).

RMK valduses olevate maaüksuste soovituslik nimekuju

Näide 1 – maatulundusmaa sihtotstarbega katastriüksus:

Aegviidu metskond 1, kus ühe metskonna nimega seotud numbrid ei kordu. Numeratsiooni kooskõlastavad kohalikud omavalitsused enne selle määramist **RMK maakorralduse peaspetsialistdega**.

Näide 2 – looduskaitseliste piirangutega kaitsealuse maa sihtotstarbega katastriüksus kaitse- ja hoiualadel: *Soomaa rahvuspark 1*, kus ühe kaitstava loodusobjekti nimega seotud numbrid ei kordu. Nimedes tuleb vältida viidet kaitsealustele liikidele ja nende elupaikadele ja asukohtadele (näiteks ei või nimeks määrata: Metsise; Konnakotka).

Näide 3 – hoonestatud katastriüksus elamu-, äri- tootmis- või ühiskondlike ehitiste maa sihtotstarbega: *Ussilaka tee 9* (piirkondades, kus adresseeritakse liikluspindade järgi); *Kiisa alajaam; Kurtna kool; Alatskivi jahiloss; Pikknurme kontor; Varetepalu* (hajaasustuses).

Näide 4 – veekogude maa sihtotstarbega katastriüksus: *Muike paisjärv*.

Näide 5 – üldkasutatava maa sihtotstarbega katastriüksus: *Külastuskeskuse; Spordikeskuse; Terviseraja*. Kui objekti koha-aadress sisaldab asustusüksuse nime, ei korrata seda katastriüksuse nimes (näiteks Palivere külas asuva turismikeskuse katastriüksuse nimes ei korrata Palivere nime, vaid piisab nimest Turismikeskuse).

Näide 6 – transpordimaa sihtotstarbega katastriüksus:

2850220 Hullunaisõ ringtee; 45 Tartu-Värska tee L12; 112233 Metsavahi tee. Teede puhul võib kirjutada nime alguses teeregistri koodi (riigiteede korral kuni 5-kohaline number).

Näide 7 – mäetööstus- ja turbatööstusmaa sihtotstarbega katastriüksus:

Kukemetsa liivakarjäär 1.

Kuna RMK-le kuuluvate metsaga kaetud maatulundusmaa sihtotstarbega maaüksuste korral ei ole üldjuhul tegu kohanime vajavate maaüksustega (neil ei paikne hooneid), siis on lubatud nendes ka nn tehniliste numbrite olemasolu. Liigisõna *metskond* viitab arusaadavalt sellele, et tegu on metsamaaga. Analoogselt on lubatud ka maanteid teenindavate maaüksuste korral kasutada numbreid selle erisusega, et number ei või liigisõnale vahetult järgneda.

Siin peatükis toodud olevad soovituslikud lähiaadressid ei ole siiski ainsad võimalikud variandid, vaid iga üksikjuhtumit saab vaadelda ka eraldi. Sobiv koha-aadress valitakse välja omaniku (haldaja) ja omavalitsuse koostöös. Seega soovitame kohalikel omavalitsustel metsamaade katastriüksuste lähiaadressid kooskõlastada kohaliku metskonnaga. Lõplikud otsused nii kohanime kui ka koha-aadressi kohta teeb siiski kohalik omavalitsus. Maa- ja Ruumiameti roll piirdub hinnanguga, kas üks või teine variant on seadustega kooskõlas.

Eelkõige rõhutame siinjuures põhimõtet, et kui piirkonnas on välja kujunenud nimi, mille järgi kohalik elanikkond paika tunneb, siis tuleb seda ka lähiaadressina eelistada. Seega katastriüksuse koha-aadressi

muutmisel tuleb haldusmenetlus läbi viia koostöös omanikuga (haldajaga) ja anda talle aega reageerimiseks.

Elulisi näited
1. Lähiaadress *Kloostri metskond**, maatükk nr** 28* ei ole korrektne. Sobilik on *Kloostri metskond 28*.

2. Kuigi *Aakre metskonda* enam ei eksisteeri, soovib RMK kasutada just seda vana metskonna nime, omavalitsus aga mitte. Maa- ja Ruumiamet soovitab uurida, kas maaüksusel on olemas mõni varasem ajalooline nimi, seejärel viia läbi haldusmenetlus ja kui ajaloolist nime ei ole, siis võimaluse korral arvestada RMK kui maa haldaja soovi. Kui aga leitakse ajalooline nimi, siis soovitame selle kasutusele võtta.

3. Kas oleks igati seaduslik ja korrektne, et ilma hooneteta ja metsaga kaetud katastriüksusel on nimeks näiteks *Mihkli tammik // Halinga metskond 35* või siis *Sooba // Varbla metskond 43*? **Vastus**: mitut nime maaüksusele määrata ei või.

4. Riigimetsa tükk jagatakse kaheks. Mis oleks õige määrata riigimetsadele nimeks, kas mõlemad tükid ühe nimega (*Kohtla metskond 38*) või panna ühele tükile *Kohtla metskond 38a*? **Vastus:** numbri järel ei saa kasutada tähte. Soovitame leida selles metskonnas lihtsalt järgmine vaba number, näiteks *Kohtla metskond 50*.

Viimati uuendatud 12.01.2023

17.24. Karjäärid

Maardlad ja mäeeraldised registreeritakse keskkonnaregistri maardlate nimistus ja kaardil saab nende

andmetega tutvuda Maa- ja Ruumiameti geoportaalis **X-GIS-i maardlate rakenduses**. Maavarade ja maa-ainese pealmaakaevandamiseks rajatud karjääridel on enamasti olemas kohanimed, millega neid tuntakse. Tavaliselt on need sekundaarnimed, mis sisaldavad asukohaks oleva asula (küla) või mõne muu objekti (nt talu) nime ja liigisõna (karjäär, liivakarjäär, kruusakarjäär jne), nt *Karujärve karjäär*, *Karinu lubjakivikarjäär*.

Karjääre teenindavale maale nime määramine ei tarvitse alati sõltuda karjääri olemasolust, sest maardlad ja mäeeraldised võivad asuda nii ühe kui ka mitme maaüksuse alal. Maaüksused võivad olla ka erinevate omanike valduses ja neil võib asuda veel palju teisi objekte. Kui aga karjääri teenindamiseks on moodustatud või moodustatakse eraldi maaüksus, siis soovitame lähtuda vastava mäeeraldise nimest, mis on maardlate nimistus registreeritud. Juhul kui mäeeraldist veel registreeritud ei ole, siis on kindlasti registris olemas maardla ja samuti võib olla välja antud maavara kaevandamise loa andmise otsus (kas Kliimaministeeriumi või Keskkonnaameti poolt), milles olevast mäeeraldise nimest saab lähtuda.

Oluline on, et karjääri teenindavate maaüksuste nimed vastaksid koha-aadressi üldnõuetele ning oleksid **optimaalse pikkusega** ja **informatiivsed**. Maaüksusele nime määramisel tuleb hoiduda kirjeldavatest nimedest, lühenditest, sümbolitest ja parasiitsõnadest (näiteks ei ole korrektsed sellised nimed: *Sompa kaevanduse tööstusterritoorium, AS Narva Karjäär maatükk nr 6, Sirgala karjäär II nr 14*).

Üldpõhimõtted karjääre teenindavate maaüksuste nimede määramisel

- Tiheasustuses asuvate karjääre teenindavate maaüksuste puhul (linnad, alevikud jm), unikaalaadressi kohustusega alal või millel asuvad unikaalaadressi vajavad rajatised, kehtib unikaalaadressi nõue. Karjääri maaüksusele võib lisada eristava numbri, nt *Kaarupalu karjäär 1* ja *Kaarupalu karjäär 2.* Eristavat numbrit ei või lisada nimetuuma ja liigisõna vahele (keelatud on näiteks *Pombre 2 karjäär* -> peab muutma *Pombre karjäär 2*).

- Hajaasustuses võivad karjääre teenindavate maaüksuste nimed korduda juhul, kui puudub vajadus eristada neid lähiaadressi alusel. Ühel maardlal võib olla mitu mäeeraldist, mis üldjuhul nummerdatakse. Korduvad numbrid ei ole otstarbekad.
- Karjääri teenindava maaüksuse nimes soovitame kajastada maa-ala tähistavat liigisõna *karjäär*.
- Kui maaüksuse nimeks ongi ainult objekti liiki märkiv sõna, siis on see nimetuuma rollis ning kirjutatakse ainsuse omastavas käändes ja suure algustähega, nt *Karjääri*.
- Karjääri teenindava maaüksuse nimes võib soovi korral sisalduda asukohale viitava asustusüksuse nimi, seejuures on liigisõna üldjuhul ainsuse nimetavas käändes, väikese algustähega ja kirjutatakse nimetuumast lahku, nt *Muuga karjäär*.
- Nimetuumas võib sisalduda ka maavara nimi, sel juhul käsitletakse maavara nime nimetuumana, mis on liigisõnaga (karjäär) kokku kirjutatud (nt *Kruusakarjäär, Liivakarjäär, Dolokivikarjäär, Ravimudakarjäär*).
- Viimati mainitud sõnu tuleb käsitleda liigisõnana, kui neile eelneb asula või mõni muu kohanimi, nt *Moldova kruusakarjäär, Poolvahe liivakarjäär, Valkla lubjakivikarjäär*.

Viimati uuendatud 06.11.2023

17.25. Veekogude maaüksused

Nagu karjääridegi puhul, võib veekogu olla jaotunud mitme maaüksuse alale, millel on teisigi objekte. Kui aga veekogule (näiteks järvele või jõele) on moodustatud eraldi maaüksus, siis loetakse seda veekogu teenindavaks maaüksuseks. Suuremate veekogude korral võib ühe veekogu teenindamiseks olla moodustatud mitu maaüksust. Ka veekogude puhul kehtib tiheasustuses (linnad, alevikud jm) või detailplaneeringu alal unikaalaadressi nõue. Eristavaks lisandiks soovitame kasutada V-tähte koos numbriga, nt *Kassijärv V1*, *Kassijärv V2*.

Hajaasustuses võivad veekogusid teenindavate maaüksuste nimed korduda juhul, kui puudub vajadus neid lähiaadressi alusel eristada.

- Veekogu teenindava maaüksuse nimes soovitame kajastada maa-ala tähistavat liigisõna *järv*, *jõgi*, *oja*, *allikas*, *veehoidla* vm.
- Kui maaüksuse nimeks ongi ainult objekti liiki tähistav sõna, siis on see nimetuuma rollis ning kirjutatakse ainsuse omastavas käändes ja suure algustähega, nt *Järve*, *Tiigi*, *Veehoidla*.
- Kui nimes kajastuv maa-ala liiki tähistav liigisõna on vastavuses oma otstarbega, st maaüksus teenindabki veekogu, kirjutatakse liigisõna üldjuhul nimetuumast lahku, nimetavas käändes ja väikese algustähega, nt *Kubija järv*.
- Maa-ala liiki tähistava liigisõna võib kirjutada ka nimetuumaga kokku. Seejuures on liigisõna üldjuhul ainsuse nimetavas käändes, kuid kasutada võib ka ainsuse omastavat vormi, nt *Pappjärv*, *Rasinajärve*.
- Kui maaüksus teenindab veekogu lähedal asuvat muud objekti (nt talu, lauta, metsaala vm), siis ei täida veekogu tähistav liigisõna oma funktsiooni ning omastavakäändeline liigisõna tuleb kirjutada nimetuumaga kokku, nt *Pikkjärve*.
- Veekogud, mis asuvad tiheasustuses või kompaktse asustusega ehk unikaalaadressi kohustusega aladel ja millele laieneb unikaalaadressi nõue, eristatakse üksteisest lisandiga, nt *Pirita-Ülemiste kanal V1*.
- Juhul kui veekogu teenindav maaüksus asub tiheasustuses ning lähiaadressis soovitakse täpsustada nii maaüksuse asukohta liikluspindade suhtes kui ka otstarvet, on õigustatud paralleelaadressi kasutamine, nt *Kesk tn 32c // Arbi järv*.
- Samuti võib tiheasustuses asuvale veekogu teenindavale maaüksusele määrata ainult liikluspinnajärgse lähiaadressi ilma veekogu nime kasutamata, nt *Kesk tn 32c*. Sellist võimalust soovitame kastutada üksnes väga väikeste veekogude korral, millel ei tarvitsegi kohanime olla.

Viimati uuendatud 26.04.2022

17.26. Veeteede navigatsioonimärkide maaüksused

Veeteede navigatsioonimärkidest kõige tuntumad on tuletornid, kuid kasutatakse ka tulepaake, päevamärke ja hulgaliselt vees asuvaid märke. Enamasti on maismaal olevaid märke teenindavad maaüksused jäetud riigi omandisse. Merealade infoga (veesügavuste, ohtude, navigatsioonimärkide jm) saab tutvuda Transpordiameti, Maa- ja Ruumiameti ja **PRIMAR**-i koostöös valminud kaardirakendusega Maa- ja Ruumiameti geoportaalis **X-GIS merekaart**.

Transpordiameti ja Maa- ja Ruumiameti koostöös on valminud soovitused nime määramiseks navigatsioonimärkide katastriüksustele. Näiteks juhul, kui navigatsioonimärki teenindaval maaüksusel on hooneid, siis numbriga kohanimi (nt Ruhnu tuletorn 990) lähiaadressiks ei sobi – määrata tuleb hoonetele ja hoonestatud üksusele sobilik aadress. Loomulikult tuleb koha-aadressi määramisel viia läbi haldusmenetlus ja koha-aadressid objekti omaniku (haldajaga) kooskõlastada, kuid soovitame lähtuda alltoodud põhimõtetest, et haldusmenetlus oleks ladusam.

Navigatsioonimärke teenindavate maaüksuste lähiaadressi määramise põhimõtted

- Nimedes soovitame kajastada märgi liiki tähistavat liigisõna, nt *tuletorn*, *tulepaak*, *päevamärk*.
- Nimed võivad sisaldada tehnilisi numberlisandeid, kusjuures number järgneb liigisõnale (*tuletorn* vm). Numbri määramisel lähtutakse Veeteede Ameti hallatavas **navigatsioonimärkide registris** olevast numbrist.
- Navigatsioonimärki teenindava maaüksuse nimes sisaldub asukohale viitav asustusüksuse nimi, seejuures on liigisõna üldjuhul ainsuse nimetavas käändes, väikese algustähega ja kirjutatakse nimetuumast lahku.
- Nimi ei või sisaldada Rooma numbreid, keelatud sümboleid, parasiitsõnu ega lühendeid (näiteks on lähiaadressides keelatud sulud, komad, punktid, sidekriipsud, kaldkriipsud, üksikud suurtähed jne).

Toome mõned näited, kuidas maaüksuse nime muuta.

Navigatsioonimärgi (senine) nimi	Korrastatud katastriüksuse nimi (soovitatav)
Narva-Jõesuu tuletorn	*Narva-Jõesuu tuletorn 1*
Narva jõe liitsihi alumine tulepaak	*Narva-Jõesuu tulepaak 15*
Narva-Jõesuu jõe liitsihi ülemine tulepaak	*Narva-Jõesuu tulepaak 16*
Sillamäe sadama läänemuuli tulepaak	*Sillamäe tulepaak 201*
Sillamäe sadama idamuuli tulepaak	*Sillamäe tulepaak 21*
Ringsu sadama liitsihi ülemine tulepaak	*Ringsu tulepaak 995*

Viimati uuendatud 09.01.2023

17.27. Raudtee maaüksused

Suurem osa Eesti raudteede alusest maast on riigi omandis. Selles peatükis käsitlemegi eelkõige riigile kuuluvatele maaüksustele lähiaadressi määramist. Väike osa raudteid on ka eraomandis ja nende maaüksuste lähiaadressi määramisel võib järgida samu põhimõtteid. Loomulikult tuleb koha-aadressi määramisel viia läbi haldusmenetlus ja koha-aadressid objekti omaniku (haldajaga) kooskõlastada, kuid soovitame lähtuda alltoodud põhimõtetest, et haldusmenetlus oleks ladusam.

Riigile kuuluvat raudteetaristut teenindavate maaüksuste lähiaadresside määramise põhimõtted

- Maaüksuste puhul, mis asuvad tiheasustuses (linnad, alevikud jm) kompaktse asustusega alal ehk unikaalaadressi kohustusega alal või millel asuvad unikaalaadressi vajavad hooned, kehtib unikaalaadressi nõue.

- Hajaasustuses võivad raudteed teenindavate maaüksuste nimed korduda, kui puudub vajadus neid lähiaadressi alusel eristada.
- Raudteed teenindava maaüksuse nimi ei pea sisaldama raudteeliini nime täiskujul, piisab ka linnade nimedest, nt *Tallinn-Tapa.* Kuid soovitav on selguse huvides kasutada ka liigisõna *raudtee.*
- Ilma liigisõnata on nimetuum nimetavas käändes, koos liigisõnaga aga omastavas käändes, näiteks *Tallinn-Tapa 109,3-110,3 km* või *Tallinn**a**-Tapa **raudtee** 109,3-110,3 km*.
- Maaüksuse nimes soovitame kajastada maa-ala tähistavat liigisõna (*depoo*, *raudteejaam*, *jaamahoone*, *raudteesild* jne), millele võib soovi korral lisada asukohale viitava asustusüksuse nime, seejuures on liigisõna üldjuhul ainsuse nimetavas käändes, väikese algustähega ja kirjutatakse nimetuumast lahku.

Näiteks: *Karula raudteejaam*
kus *Karula* on raudteejaama nimi ja *raudteejaam* on liigisõna.

- Juhul kui raudtee maaüksuse nimeks ongi ainult objekti liigisõna, siis on see omastavas käändes, nt *Raudteejaama*.
- Kui raudteetaristusse kuuluva rajatise liigisõna juba sisaldab iseloomustavaid sõnu *raudtee* või *jaama*, siis täiendavaid liigisõnu *raudteejaama*, *raudtee* või *jaama* ei kasutata.

Näiteks: *Vastse-Kuuste jaamahoone,* kus *Vastse-Kuuste* on raudteejaama nimi ja *jaamahoone* on liigisõna.

- Kahte liigisõna võib kasutada juhul, kui need täpsustavad teineteist oluliselt. Näiteks *raudteejaam + sild, pöördering, alajaam* vm liigisõnad, mis märgivad raudteetaristu hulka kuuluvaid eraldi krunditud ehitisi.

Näiteks: *Valga raudteejaama sild*
kus *Valga* on raudteejaama nimi, *raudteejaam* on liigisõna ja *sild* on täpsustav liigisõna.

- Selleks, et rõhutada raudteed teenindaval maaüksusel asuvate hoonete kasutusotstarvet ja/või asukohta, võib kasutada paralleelaadressi.

Näiteks: Spordi tänaval asuva raudteed teenindava maaüksuse, millel on jaamahoone, lähiaadress võiks olla *Spordi tn 2 // Võhma raudteejaam*.

- Maaüksuste lähiaadressid võivad sisaldada tehnilisi tähtlisandeid (näiteks suurtähed R, T) ja numberlisandeid, mis järgnevad liigisõnale.

Näiteks: *Paljassaare tee raudteeharu 1, Hoidla tee raudteeharu R2, Muuga raudteejaam T1*

- Raudteeobjekti maaüksuse nimi võib sisaldada piketaaži koos lühendiga *km*. Pikette kasutades on võimalik näidata vahemikku 0,1 km täpsusega sõltuvalt raudteelõigu pikkusest. Raudteed teenindavad maaüksused on ainus erand, kus selline numbrivahemike ja kilomeetri lühendi kasutamine on õigustatud ja lubatud, sest piketipõhine asukoha määratlus on raudteede puhul peamine adresseerimisviis juba aastasadu.
- Juhul kui piketaaž on täisarv, jätta täisarvu lõpust null ära.
- Kui raudteelõigu pikkus on alla 100 m, siis pikettide vahemikke ei näidata.
- Piketinumbrite vahele kirjutatakse sidekriips. Raudtee nime ja esimese piketi numbri ning viimase piketi numbri ja lühendi *km* vahele jäetakse tühik.
- Algus- ja lõpp-punkti tähistava kohanime vahel oleva sidekriipsu ees ja järel tühikuid ei kasutata, samuti on hargtäiendi ja nimetuuma vahel sidekriips tühikuteta. Tühikud peavad olema sidekriipsu ees ja järel üksnes siis, kui nimes sisaldub mitmest osast koosnev nimi.
- Raudtee maaüksuse nime käänatakse.

Näiteks: *Tapa-Tartu 390 km,* kus *Tapa-Tartu* on raudteeliini nimetus, *390 km* on maaüksusel paikneva tehnilise objekti piketaaž 0,1 km täpsusega

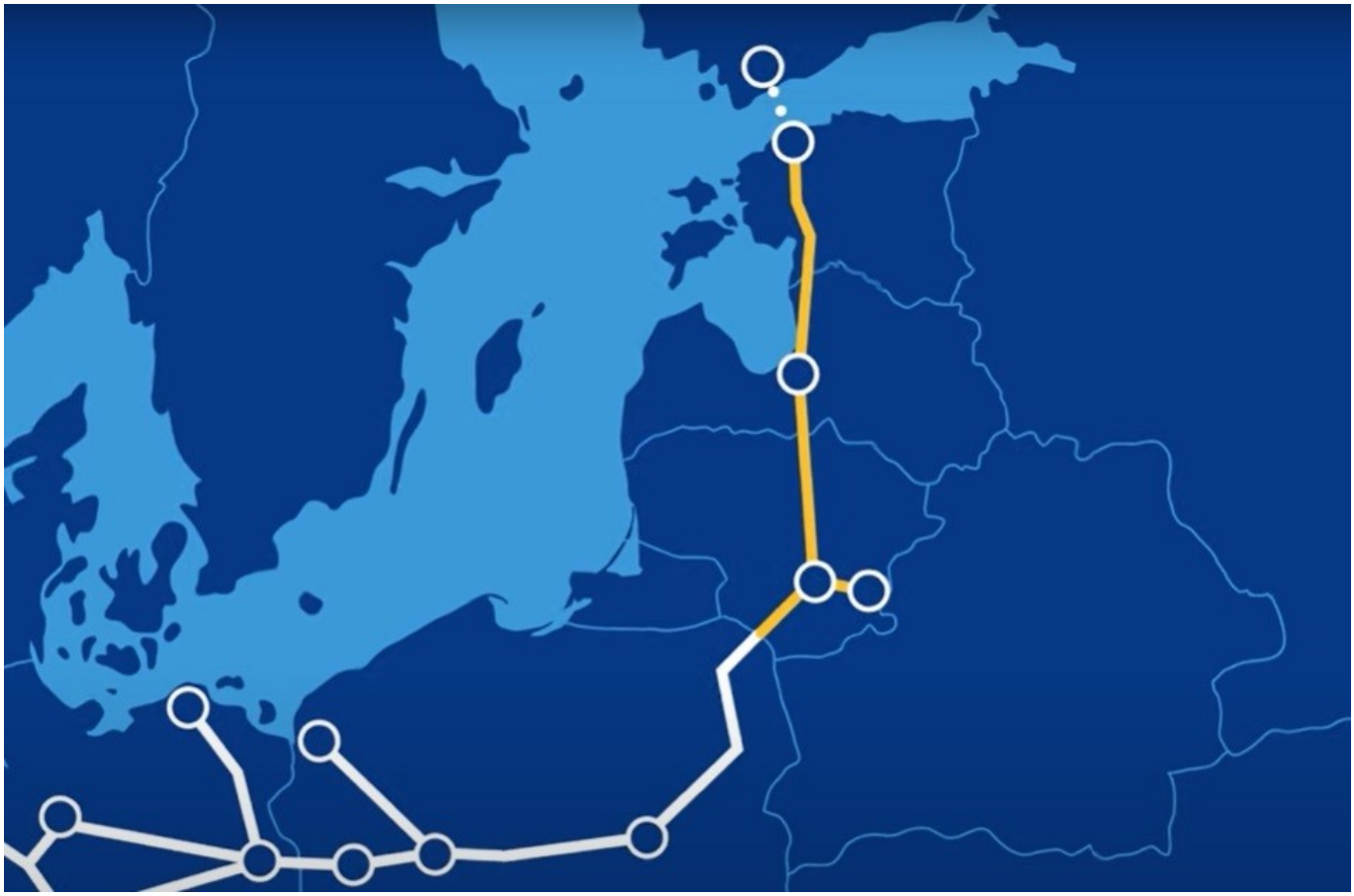
- Kui raudteelõigu pikkus on üle 100 m, siis näidatakse pikettide vahemik.

Näiteks*: Tallinn-Tapa 112-115,8 km*
kus *Tallinn-Tapa* on raudteeliini nimetus ja *112-115,8 km* on maaüksusel paikneva tehnilise objekti piketaaž 0,1 km täpsusega.

Viimati uuendatud 26.04.2022

17.28. Rail Baltica kiirraudteemaaüksused

Rail Baltica on kavandatav moodne, keskkonnasõbralik ja kiire elektrifitseeritud raudtee, mis ühendab Eesti tihedamalt Kesk- ja Lääne-Euroopa ning naaberriikidega.

Raudteetrass kulgeb Eestis läbi Harju, Rapla ja Pärnu maakonna. Raudteetrassi koridori jääb lisaks riigimaale ligikaudu 650 eraomanikele ning kohalikele omavalitsustele kuuluvat kinnisasja.

Vastavalt Keskkonnaministeeriumi, Maa- ja Ruumiameti (kuni 2025 Maa-amet) ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi vahel 06.09.2016 sõlmitud koostöökokkuleppele viib Rail Baltica raudtee ehitamiseks vajaliku era- või munitsipaalomandis oleva maa omandamise menetlusi läbi Maa- ja Ruumiamet.

Kuna raudtee ja teenindusrajatiste aluste maade omandamiseks tuleb omandatav osa katastriüksusest välja jagada, siis tehakse nn **ajutisi maaüksusi**, mida hiljem on plaanis liita üheks katastriüksuseks. Ajutiste maaüksuste nimed lähtuvad raudtee eelprojekti krundijaotuskavadest (KJK) ning raudtee lõikudest: Tallinna-Rapla raudtee, Rapla-Pärnu raudtee ja Pärnu-Ikla raudtee.

Näiteks:

- ***Tallinna-Rapla raudtee 703*** *(raudtee eelprojekti 7. lõigu KJK nr 3)*
- ***Rapla-Pärnu raudtee 466*** *(raudtee eelprojekti 4. lõigu KJK nr 66)*
- ***Pärnu-Ikla raudtee 3121*** *(raudtee eelprojekti 3. lõigu KJK nr 121)*

7. lõigu maaüksuse KJK nr 8 juurdepääsutee ajutine lähiaadress on nimetusega *Juurdepääsutee lõik 708*. Kui juurdepääsutee jagatakse kaheks tükiks, siis on maaüksuste nimed (lähiaadressid) vastavalt:

- ***Juurdepääsutee lõik 70801***
- ***Juurdepääsutee lõik 70802***

Kui Rail Baltica raudtee jaoks on maad riigile omandatud, siis liidetakse ühes haldusüksuses taristuobjekti lõikes katastriüksused kokku ning numbrilise tähistuse ette lisatakse järgmised tähed: raudtee katastriüksustele „R“, teede üksustele „T“ ja ökodukti katastriüksustele „E“.

Raudteega seotud rajatiste nagu viaduktide ja liiklussõlmede maaüksuste puhul võib kasutada adresseerimiseks raudteed ületava tee nimest tulenevat aadressi või vastavalt vajadusele liiklussõlmele (vmt objektile) viitavat aadressi. Näiteks liiklussõlme puhul lähtutakse liiklussõlme nimest ja vastava projekti krundijaotuskavast. Lisatav number peab tagama nime unikaalsuse.

Näiteks:

- ***Kohila liiklussõlm 445***

Näiteks kui katastriüksus nimega Kalda jagatakse neljaks, millest osa jääb eraomanikule ning kolm maaüksust ostab riik jagamise järgselt raudtee jaoks välja, siis hiljem liidetud katastriüksuste lähiaadressiks kujunevad:

- ***Kalda*** (jääb omanikule);
- ***Pärnu-Ikla raudtee R1*** (raudteealune maa);
- ***Pärnu-Ikla E99*** (ökodukti või maastikusilla maa)***;***
- ***Kasemetsa tee T7*** või ***Juurdepääsutee lõik 7081***, kus sõna „lõik“ on liigisõna rollis (juurdepääsutee maa).

Vaata lisaks ka raudteed teenindavatele maaüksustele aadresside määramise üldpõhimõtteid peatükis **"17.27. Raudtee maaüksused"**.

Viimati uuendatud 08.11.2023

17.29. Riigipiiriäärsed maad

Piirivalve ja riigipiiri hoolduse korraldamise eesmärgil moodustatakse piiri äärde riigikaitsemaa sihtotstarbega maaüksused, mis on umbes 5 m laiused. Tegu on valdavalt hajaasustuses asuvate maaüksustega, millel ei ole hooneid. Sellistele maaüksustele nime määramisel tuleb lähtuda järgmistest põhimõtetest:

- maaüksustele määratakse nimeks *Piiririba*;
- nimede nummerdamine (nt *Piiririba 12*) hajaasustuses ei ole otstarbekas, sest ei ole teada, mitu maaüksust tuleb;
- maaüksuse eristamiseks kasutatakse üldjuhul maakatastri määratavat unikaalset katastriüksuse tunnust.

Eeltoodud reeglid kehtivad ainult hajaasustuses ja juhul, kui üksusel ei ole unikaalaadressi vajavat objekti, näiteks hooneid. Haldusmenetluse läbiviimisel tuleb koha-aadressid kooskõlastada Politsei- ja Piirivalveametiga.

Maaüksuste unikaalsuse tagamiseks tiheasustusalal (nt Valga linn) soovitame kasutada nimi + number + liigisõna (nt *Piiririba lõik 1*, *Piiririba lõik 2* jne).

Viimati uuendatud 12.01.2023

17.30. Gaasirajatiste maaüksused

Suuremad gaasirajatised on maapealsed toruühendused koos erinevate lisarajatistega (näiteks kraanid jmt).

Sellistele rajatistele on sageli moodustatud teenindamiseks eraldi maaüksused, mis kuuluvad Elenger valdusesse. Väiksemad toruühendused on enamasti maa-alused ja nendele eraldi maaüksusi ei moodustata.

Gaasirajatisi teenindavate maaüksuste lähiaadresside määramise põhimõtted

- Soovitame määrata nimetuumaks objekti läheduses oleva koha nime (näiteks talu, mäe või tee nimi, keelatud ei ole ka haldus- või asustusüksuse nime kasutamine, kuid võimaluse korral soovitame seda varianti vältida), millele lisatakse liigisõnana gaasirajatise objekti nimi (nt Kaasiku talu kõrval asuva harukraanisõlme puhul sobib seda teenindava katastriüksuse nimeks *Kaasiku harukraanisõlm*). Sobivate liigisõnade loend on toodud allpool.
- Nimetuum peab olema omastavas käändes ning objekti liiki märkiv sõna (liigisõna) kirjutatakse väikese tähega ja üldjuhul nimetavas käändes, nt *Saadjärve gaasijaotusjaam*, *Padaoru katoodkaitsejaam*.
- Katastriüksuse nimeks võib määrata ka ainult gaasirajatise objekti märkiva liigisõna või üldnime, nt *Gaasi*. Kui katastriüksuse nimeks on ainult liigisõna, siis peab see olema omastavas käändes, nt *Gaasireguleerpunkti*, *Gaasitorustiku*, *Vastuvõtusõlme*, *Katoodkaitsejaama*.
- Keelatud on määrata pikki kirjeldavaid nimesid, mis sisaldavad kirjavahemärke, sümboleid, sidesõnu, lühendeid, üksikuid suurtähti (näiteks sulud, kaldkriipsud, ja, nr, PK). Keelatud on sellised nimed nagu *Kraanisõlm ja Järvakandi harukraan* või *Ü/k torustiku lõik nr 5 PK*.
- Katastriüksuse nimi ei või sisaldada parasiitsõnu (näiteks *kinnistu*, *krunt*, *maatükk*, *maaüksus*, *maa* jmt).
- Samanimeliste objektide eristamiseks võib katastriüksuse nimes määrata numberlisandi, mis järgneb liigisõnale, nt *Sausti katoodkaitsejaam 1*, *Sausti katoodkaitsejaam 2*.
- Numberlisandina tohib kasutada ainult araabia numbreid, Rooma numbrid on keelatud.
- Numberlisandit ei või määrata nimetuuma ja liigisõna vahele.
- Kui maaüksuse nimes on number, siis ei lisata sinna enam tähti (näiteks ei või lähiaadressiks määrata *Sauga gaasitorustik 12**a***). Kui maaüksus jagatakse, siis lisatakse eristamiseks nimele järgmine vaba number ilma tähtlisandita.
- Gaasitorustiku erinevate lõikude eristamiseks võib lisada ka sõna *lõik*, nt *Vandjala gaasitorustiku lõik 7*. Sel juhul peab nime koos liigisõnaga kirjutama omastavas käändes. Samas võib kasutada ka G-tähte ja numbrit (nt *Vandjala gaasitorustik G2*), sel juhul on liigisõna nimetavas käändes. Üksikut tähte ilma numbrita kasutada ei või.
- Jõgesid (ja teisi veekogusid) ületavate torusillete korral, kui veekogu liigisõna kirjutatakse nimetuumast lahku, ei ole seda vaja katastriüksuse nimes välja tuua ja piisab liigisõnast *torusille*. Seega *Selja **jõe** torusille* asemel *Selja torusille* ja *Toila **peakraavi** torusille* asemel *Toila torusille*.
- Kui veekogu liigisõna kirjutatakse nimetuumaga kokku, siis seda ära ei jäeta, nt *Pühajõe torusille*. Vajaduse korral võib lisada ka eristava numbri: *Pedja torusille 1*, *Pedja torusille 2*.
- Gaasiseadmete juurde viivate juurdepääsuteede teenindamiseks vajalike katastriüksuste nimede määramisel tuleb lähtuda teid teenindavate maade adresseerimise üldpõhimõtetest. Sisuliselt on tegu juurdepääsuteedega. Seega tuleb lähtuda tee nimest, millelt juurdepääsutee algab, ning lisada erilisandina suurtäht J ja number. Näiteks Veriora gaasijaotusjaama juurde viiva Pahtpää – Sulengo teelt alguse saava juurdepääsutee teenindamiseks vajaliku katastriüksuse nimeks soovitame *Pahtpää – Sulengo tee J1*.
- Kui maaüksus asub mitmes asustusüksuses, siis määratakse neist koha-aadressis ainult üks. Koha-aadressi määratavaks asustusüksuseks valitakse kas maaüksusel asuva ehitise (või muu aadressiobjekti) asukohajärgne asustusüksus või asustusüksus, kus asub kõige suurem osa selle territooriumist või kustkaudu sellele ligi pääseb (ligipääsutee järgi).
- Üldlevinud liigisõnad gaasiseadmeid teenindavatele katastriüksustele on järgmised:

gaasijaotusjaam, gaasikraanisõlm, gaasimõõtejaam, gaasireguleerkapp, gaasireguleerpunkt, gaasisulgeseade, gaasitorustik, harukraanisõlm, katoodkaitsejaam, kondensaadikoguja, läbipuhumissõlm, sidevõimenduspunkt, torusille, vastuvõtusõlm.

- Kui on vaja kasutada teistsuguseid liigisõnu, siis tuleb need eelnevalt Elenger-iga kooskõlastada.

Näiteid gaasiseadmeid teenindavate katastriüksuste nimedest
Saadjärve gaasijaotusjaam
Sõpruse gaasikraanisõlm
Gaasimõõtejaama
Gaasireguleerpunkti
Varbe gaasireguleerpunkt
Padaoru gaasitorustiku lõik 5
Ääremaa katoodkaitsejaam 1
Läbipuhumissõlme
Kolga sidevõimenduspunkt
Perjatsi torusille (ületab Perjatsi oja)
Toila torusille (ületab Toila peakraavi)
Purtse torusille 2 (ületab Purtse jõe)
Lihulõpe vastuvõtusõlm

Elenger ja Maa- ja Ruumiameti koostöös on valminud juhendmaterjal, milles käsitletakse katastriüksuste lähiaadresside (sh nimede) määramise põhimõtteid Elenger valduses olevatele katastriüksustele. Juhend on kättesaadav Maa- ja Ruumiameti kodulehel: **https://geoportaal.maaamet.ee/docs/aadress/KY_EGAAS.pdf**. Käsiraamatus oleme mõningaid põhimõtteid uuendanud.

Viimati uuendatud 12.01.2023

17.31. Päikesepaneelide maaüksused

Taastuvatest energiaallikatest elektri tootmine on oluline, kuna tagab riigile tugevuse ja sõltumatuse. Mida mitmekesisem ja hajutatum on elektritootmine, seda kindlamini on tagatud tarbijatele vajalik kogus elektrit. Rohelise Energia tootmiseks kasutatakse 100% taastuvaid energiaallikaid, peamiselt päikese-, tuule- ja hüdroenergiat.

Päikesepaneelide paigaldamiseks moodustatakse sageli üsna väikseid (600m^2) kõrvuti paiknevaid katastriüksusi.

Selliste üksuste adresseerimisel on vaja lähtuda "Aadressiandmete süsteemi" määruse § 16 lõige 1 punktist 2, mis ütleb, et hoonestamata ja hoonestamisele mittekuuluva maaüksuse nimes, mis sisaldab liigisõna, võib unikaalsuse tagamiseks kasutada eristavat lisandit, milleks on liigisõnale järgnev araabia number (näiteks Kuuse päikesepatarei 1 või Kuuse päikesepaneel 1). Eristav number ei või vahetult järgneda nimetuumale ega

aadressikoha liigisõnale.

Eesti Keele Instituut soovitab kasutada liigisõnaks päikesepark, päikeseelektrijaam või päikesepaneel.

Viimati uuendatud 10.01.2023